

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2021. gada 3. – 9. novembris

Nr. 42 (1700)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

Rudens dārzā, kur dvēselēm satikties

Likteņdārzs ir atvērts apmeklētājiem, aicina būt atbildīgiem

Latvijā noteiktās ārkārtējās situācijas laikā Likteņdārzs ir atvērts apmeklētājiem, taču "Kokneses fonds", kas ikdienā rūpējas par dārza uzturēšanu, aicina Likteņdārza viesus pēc būtības un atbildīgi ievērot valstī noteiktos stingros pulcē-

šanās un pārvietošanās ierobežojumus, un pastaigās pa dārzu doties vienīgi savas ģimenes lokā.

Sandra Kalniete, Eiropas Parlamenta deputāte, "Kokneses fonda" padomes priekšsēdētāja: "Likteņdārzā arī ārkārtējās

situācijas laikā ikviens ir gaidīts nesteidzīgām, iedvesmojošām, veselīgām pastaigām – dārzs ir atvērts, taču lūdzam to apmeklēt tikai individuāli vai kopā ar saviem tiešajiem ģimenes locekļiem. Mūsu visu kopīga atbildība ir respektēt īpašos apstākļus,

kādos dzīvojam, un tikai kopā, būdami solidāri, patiesi ievērojot šobrīd noteiktos ierobežojumus, varēsim Latvijā apturēt pandēmijas strauju izplatību un atgriezties pie tādas ikdienas, kādu mēs vēlamies."

Ievērojot valdības noteikto ierobežojumu darbam klātienē, Likteņdārza Informācijas centrs līdz 14. novembrim būs slēgts

Skats uz amfiteātri no Ulža Gravas tiltiņa

Amerikas latviešu apvienības 70. kongresa atskaņas

2. lpp.

Vai iestāties melu un maldu laikmets?

5. lpp.

Kā tautieši atgriežas Latvijā

6. lpp.

Numura intervijā – ALAs jaunais priekšsēdis Mārtiņš Andersons

7. lpp.

Baltijas baleta festivāls paplašina robežas

8. lpp.

Saieta nama būvlaukumā šoruden

PIEMIŅAS VIETA
"LATVIJAS SPORTISTIEM –
REPRESIJU UPURIEM",
KO VEIDO TĒLNIEKA OJĀRA FELDBERGA
IZVIETOTI LAŪKAKMEŅI.

PIEMIŅAS VIETA ĀPUSI 2013. GADA 13. JŪLIJĀ AR
LATVIJAS SPORTA VETERĀNU – SENIORU SAVIENĪBAS
UN LATVIJAS SPORTA MUZEJA INICIATĪVU UN ATBALSTU.

“Mums jāturas kopā un citam citu jāatbalsta!”

Amerikas latviešu apvienības 70 kongress Čikāgā

TATJANA ŽAGARE-VĪTIŅA,
ALA Informācijas nozares vadītāja

Sarīkot klātienē kongresu joprojām pastāvošo pandēmijas ierobežojumu laikā bija drosmīgs lēmums. Pēc vairāku mēnešu sarunām starp ALA valdi un rīcības komiteju Čikāgā tika nolemts – kongress būs! Patīkams pārsteigums bija, ka kongresa darbā piedalījās 68 delegāti no daudzām ASV latviešu organizācijām, kas ir iespaidīgs dalībnieku skaits pat optimālos apstākļos.

“Čikāgā ir liela un stipra latviešu kopiena,” kongresa atklāšanas uzrunā teica ALA priekšsēdis Pēteris Blumbergs, kuram šajā kongresā beidzās pilnvaru termiņš apvienības valdē. Čikāgai kā kongresa izvēles vietai bija simboliska nozīme arī tāpēc, ka tā ir Pēterļa dzimtā pilsēta. Blumbergu ģimene ir ļoti aktīva gan ASV, gan Čikāgas latviešu sabiedrībā. “20 gadu laikā, kopš darbojos ALA, pilsētā daudz kas ir mainījies, bet te joprojām satopu cilvēkus, kam latvietības saglabāšana ir viena no viņu dzīves lielajām izvēlēm. Es aicinu ikvienu no jums izdarīt šādu izvēli!” uzsvēra priekšsēdis.

Īpaši patīkami bija, ka ieradās arī visi ielūgtie goda viesi, kas aktīvi piedalījās kongresa darbā: Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, speciālo uzdevumu vēstniece diasporas jautājumos Elita Gavele, Latvijas vēstnieks ASV Māris Selga un viņa kundze Marika, Latvijas Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvji, Eiropas Latviešu apvienības pārstāve Justīne Krēšlīņa, PBLA izpilddirektors Raitis Eglītis, NBS brigādes ģenerālis Ilmārs Lejiņš, labdarības organizācijas *Ziedot.lv* vadītāja, Latvijas labdarības iestāžu eksperte Rūta Dimanta, ASV Vācijas Māršala fonda pētniece Kristīne Bērziņa, biznesa foruma *Spotlight Latvia* dibinātājs Roberts Blumbergs, LNOĢ pārstāvis Ivars Slokenbergs, uzņēmuma *Printful* un finanšu kompānijas *Raymond James* pārstāvji. Ar delegātiem un dalībniekiem tikās un sarunājās Latvijas žurnāliste, raidījuma “Globālais latvietis. 21. gadsimts” vadītāja Agnese Drunka.

Savā uzrunā kongresa atklāšanā ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs uzsvēra Amerikas latviešu apvienības lielo nozīmi Latvijas neatkarības idejas saglabāšanā ilgajos okupācijas gados un Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanā.

“Arī turpmāk Latvijas sadarbība un draudzība ar mūsu sabiedroto ASV ir un būs īpaši nozīmīga,” teica E. Rinkēvičs. “ASV ir Eiropas draugs, taču tas ne vienmēr ir pašsaprotami ikvienam. Manuprāt, viens no Amerikas latviešu apvienības mērķiem būtu darbs ar jaunās paaudzes ASV politiķiem, atgādinot par mums, par Eiropu.” Ministrs uzslavēja arī apvienības aktīvo iesaisti, veicinot Latvijas un ASV ekonomisko sadarbību. “Mēs nezinām, kāda būs pasaule pēc desmit gadiem, taču šajās ģeopolitiskajās vētrās mums ir jānosargā sava valsts un jāpārdara tā stiprāka.”

Prāveste Anita Vārsberga Pāže

Ārlietu ministrs arī piešķīra ministrijas atzinības rakstu apvienības priekšsēdim Pēterim Blumbergam. E. Rinkēvičs akcentēja Blumberga ieguldījumu, uzsverot viņa ilggadējo aktīvo darbību latviešu sabiedrības labā un panākumus, sešus gadus vadot lielāko ASV latviešu organizāciju, kam ir būtiska loma ASV un Latvijas saišu stiprināšanā.

Savukārt ALA pateicībā par produktīvo sadarbību desmit gadu garumā ministram Rinkēvičam piešķīra apvienības augstāko apbalvojumu – Nameja Goda zīmi. Apvienības augsto atzinību ALA valde nolēma piešķirt arī Pēterim Blumbergam, kurš ir bijis enerģisks apvienības vadītājs ar plašu un tālredzīgu skatījumu uz apvienības misiju. Piebildīšu, ka Nameja Goda zīme pirms ministra un Blumberga piešķirta tikai diviem cilvēkiem – Jānim Kukainim un bijušajai Latvijas kultūras ministrei Dacei Melbārdei.

Atskaitē par apvienības veikumu kopš pagājušā gada kongresa, priekšsēdis Blumbergs uzsvēra ALA ievērojamo finansiālo atbalstu latviešu skolām ASV, datoru akciju Latvijas bērniem, kuŗas laikā, sadarbībā ar atsaucīgiem tautiešiem, Latvijas Bērnu fondu un laikrakstu *Laiks*, tika savākti līdzekļi viedierīču iegādei Latvijas mazturīgām ģimenēm. Priekšsēdis uzteica veiksmīgos tiešsaistes pasākumus – koncertus, sarunu vakarus un Baltijas Aizstāvības dienas, kuŗu laikā bija iespēja informēt ASV kongresmeņus vai viņu biroja darbiniekus par Baltijas valstu aizsardzībai svarīgiem jautājumiem. Jau otro vasaru pandēmijas ierobežojumu dēļ tika atceltas izglītojošās un prakses programmas Latvijā. Veiksmīga izrādījās operatīvi noorganizēta prakses programma “Pavadi vasaru ASV”, kuŗai pieteicās astoņi jaunieši, kas strādāja ar Latviju saistītās iestādēs dažādās Amerikas pilsētās.

Kongresa viesu runātāji šogad bija Rūta Dimanta, Edgars Rinkēvičs un Ilmārs Lejiņš. Bija ļoti interesanti dzirdēt šos runātājus,

Sekretāres Nora Steel un Vineta Berga

Jaunievelētās valdes pirmā sēde. ALA valdes locekļi un viņu amati: Mārtiņš Andersons (priekšsēdis), Andrejs Kancs (priekšsēža vietnieks), Anita Grīviņa (kasiere), Nora Muižniece Steel (sekretāre), Dzintars Dzilna (Sabiedrisko attiecību nozare), Elīsa Freimane (Izglītības nozare), Kristīne Ģiga (Biedru un līdzekļu vākšanas nozare), Miķelis Ģiga (Sporta nozare), Valda Grinberga (Kultūras nozare), Kaija Petrovska (Labdarība Latvijā nozare), Tatjana Žagare-Vītiņa (Informācijas nozare). Par Kultūras fonda priekšsēdi kongress ievēlēja Inesi Stravelli. Revīzijas komisijas locekļi: Mārtiņš Jansons, Diāna Kārklīņa, Una Veilande

kuŗu skatījums uz mūsdienu pasauli ir balstīts ilgstošā profesionālā pieredzē.

Kongresā notika trīs diskusiju paneļi – par latviešu diasporu pasaulē, ko vadīja ALA Izglītības nozares vadītāja Elīsa Freimane, piedalījās R. Eglītis, E. Gavele, IZM pārstāve L. F. Dreimane, P. Blumbergs, I. Stravelli. Diskusijas dalībnieki bija vienprātīgi, ka diasporas jaunieši ir vajadzīgi Latvijai un daudzi no viņiem grib saglabāt saites ar latviešu valodu un kultūru. Saruna rosināja uz pārdomām par to, kā motivēt diasporas sabiedrību uz latviskumu un kāda loma šajā procesā ir ģimenei, kāda – sabiedrībai, tai skaitā Amerikas latviešu apvienībai.

Diskusiju par ekonomiskās sadarbības iespējām ar Latviju vadīja Roberts Blumbergs, piedalījās vēstnieks M. Selga, I. Slokenbergs, R. Eglītis, IZM pārstāvis J. Paiders, *Printful* pārstāve Zane Levša. Dalībnieki atzina, ka ir vairāki veiksmes stāsti, kas pierāda, ka ekonomiskā sadarbība starp ASV un Latvijas uzņēmējiem var būt produktīva un veiksmīga. Uzņēmums *Printful* ir tam labs piemērs.

Sestdienas rītā notika ļoti inte-

resanta un visaptveroša saruna par ārpolitikas jautājumiem, ko vadīja ALA valdes loceklis Mārtiņš Andersons, tajā piedalījās ārlietu ministrs E. Rinkēvičs, brigādes ģenerālis I. Lejiņš un pētniece K. Bērziņa.

Nozaru vadītāji kopā ar uzaicinātiem ekspertiem noorganizēja interesantas darba grupas kultūras (Valda Grinberga), politikas (Dzintars Dzilna), labdarības (Kaija Petrovska), finanšu (Anita Grīviņa). Sestdienas pusdienas laikā dalībniekus tiešraidē no Latvijas izklaidēja mūzikas grupa “Tautumeitas”.

Jautra un uzmundrinoša izvērtās delegātu iepazīšanās, ko novadīja P. Blumbergs, ALA ģenerālsēkretāre Marisa Gudrā un Informācijas nozares vadītāja Tatjana Žagare-Vītiņa.

Kongress pieņēma 29 rezolūcijas, ar kuŗām ikvienam būs iespēja iepazīties mūsu medijos.

Pasākuma balles sestdienas, 23. oktobra vakarā notika viesnīcā ar skatu uz Mičiganas ezeru un *Navy Pier*. Čikāgas tautasdeju grupa “Mantiniēki” uzstājās ar krāšņu priekšnesumu, bet ballē spēlēja bostonieši Richards Kolmanis un viņa mūzikas grupa “Tālās zilajās”, kas lieliski prata

uzturēt jauktības un svētku gaisotni.

Balles apmeklētāji ar aplausiem un sirsnīgām pārsteiguma dāvanām pateicās bijušajam priekšsēdim Pēterim Blumbergam. Jaunievelētais priekšsēdis Mārtiņš Andersons iepazīstināja ar jaunievelēto ALA valdi.

Amerikas latviešu apvienība izsaka visdziļāko pateicību 70. kongresa rīcības komitejai Čikāgā, īpaši – Helmutam Lāčķājam, Robertam Blumbergam, Mārtiņam Stākam, Rasmai Kraulei, Līgai Ejupei un viņu palīgiem par lielo ieguldījumu kongresa organizēšanā!

“Bet kongress ir svētki, un visi svētki kādreiz beigsies,” atklāšanas uzrunā atzina Pēteris Blumbergs. “Domāju, nevaram uzskatīt, ka lietas atgriezīsies vecajās slīdēs. Mums jāturpina atbalstīt citam citu. Es domāju, ka mums – ASV latviešu diasporas lielākajai organizācijai – ir jādod stimuli. Organizācijām, kas var to atļauties, jābūt devīgām. Labvēļiem, kas ir turīgi, vajag dalīties. Mums ir jāpiedāvā labas un interesantas programmas, lai cilvēki atkal gribētu piedalīties latviešu sabiedriskajā dzīvē.”

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

***

Valsts prezidents Egils Levits

1. un 2. novembrī Apvienotajā Karalistē, Glāzgovā, piedalījās ANO Vispārējās Konvencijas par klimata pārmaiņām konferences 26. sesijas (COP26) atklāšana.

Valsts prezidents savā uzrunā Pasaulē Līderu samītā aicināja dalībvalstis nekavēties un mērķtiecīgāk plānot un ieviest pasākumus, kas ļautu savlaicīgi izpildīt Parīzes nolīgumā paredzētās saistības. E. Levits uzsvēra zinātniski pamatoto nepieciešamību vēl ambiciozākiem klimata mērķiem un aicināja dalībvalstis no vārdiem pāriet uz darbiem kā globālā, tā nacionālā un individuālā līmenī.

COP26 tika izskatīts progress Parīzes nolīgumā paredzēto saistību izpildē, proti, saistībā ar mērķi ierobežot globālo sasilšanu, lai tā būtu būtiski mazāka par 2° C salīdzinājumā ar pirmsindustriālo līmeni, kā arī turpināt centienus to ierobežot līdz 1,5° C. Ņemot vērā Klimata pārmaiņu starptautiskā padomes pēdējo ziņojumu, globālā rīcība joprojām nav pietiekama, lai īstenotu 2015. gada decembrī pieņemto Parīzes nolīguma mērķus. COP26 laikā valstis ar mazāk ambicioziem plāniem klimata pārmaiņu jomā tika aicinātas nospraust un īstenot ambiciozākus mērķus.

***

Britu bruņoto spēku ministrs: Lielbritānija vienmēr būs kopā ar Latviju

“Pieredzējuši padomju okupāciju, jūs zināt, kāda cena ir tam, ka nevarat sevi aizstāvēt, un Lielbritānija labi saprot, ka gan ģeogrāfija, gan vēsture pieprasa no jums ātru rīcību, un mēs vienmēr būsim ar jums,” intervijā LTV raidījumam “Pasaulē Panorāma” uzsvēra Lielbritānijas bruņoto spēku ministrs Džeimss Hipijs (*attēlā*).

Viņš nesēn viesojās Latvijā, kur apmeklēja arī forumu “Rīgas konference”. Tas, ko mēs redzam ne tikai Latvijā, bet arī citur Baltijā, ir moderna konkurence ar tādu pretinieku kā Krievija. Jums ir visi ierastie draudi, jo Krievija regulāri pie jūsu robežām veic militārās mācības un rada militāro risku, un tad ir šie nemilitārie draudi, kā, piemēram, apzināta nelegālās migrācijas veicināšana, uzbrukumi jūsu demokratijai, publiskajam diskursam ar dezinformāciju, uzbrukumi informācijas techno-

loģiju sistēmām. Tas, kas būtu jādara NATO, arī Lielbritānijai, ir jāizdomā, kā mēs ne tikai stiprinām militāro spēku, piemēram valstīs izvietojot kaujas grupas, bet arī, kā mēs palīdzam cīnīties ar citām šīm aktivitātēm,” sacīja Džeimss Hipijs.

***

Aizsardzības nozares vadība godina Latvijas Neatkarības karā kritušos sabiedroto jūrniekus

Jūras spēku Patruļkuģu eskadrā Daugavgrīvā notika piemiņas pasākums, godinot Lielbritānijas, Francijas un Īrijas jūrniekus, kas krituši, sniedzot atbalstu Latvijas Neatkarības karā 1919. gadā.

Piemiņas pasākumā piedalījās Aizsardzības ministrijas parlamentārā sekretāre Baiba Bļodniece, Jūras spēku komandieris jūras kapteinis Kaspars Zelcs, Francijas vēstniece Latvijā Aurēlija Ruajē-Gunēna, Lielbritānijas vēstnieks Latvijā Pols Bramels un Īrijas vēstniece Latvijā Īmera Frīla.

***

NATO gaisa un kosmosa mācības Steadfast Jupiter 2021

Vairāk nekā 600 speciālistu no NATO dalībvalstīm, kā arī partnervalstīm – Somijas un Zviedrijas – pabeiguši NATO sabiedroto Gaisa spēku pavēlniecības organizētās divu nedēļu mācības *Steadfast Jupiter 21*, pārbaudot spēku gatavību un integrāciju gan stratēģiskajā, gan taktiskajā vadības līmenī. Tāpat tika trenēti arī dažādu hibrīddraudu scēnāriji, reaģējot uz simulētiem kiberuzbrukumiem un pretinieku izvērstām informācijas operācijām.

***

Latvijas armijai piegādātas bruņumašīnas

Somijas uzņēmums *Patria* saskaņā ar augustā parakstītās vispārīgās vienošanās nosacījumiem 29. oktobrī Latvijai ir piegādājis pirmos četrus jaunus 6x6 bruņu transportlīdzekļus, aģentūru LETA informēja Aizsardzības ministrija. “Latvijas apstākļiem piemērotās un visdažādākajos testos pārbaudītās bruņumašīnas būtiski paplašinās Nacionālo bruņoto spēku operacionālās spējas, vienlaikus uzlabojot karavīru fizisko drošību. Īpašu prieku sagādā pašmāju uzņēmumu sadarbība ar Somijas partneriem jauno bruņumašīnu pētniecībā un izstrādē, kas apliecina mūsu aizsardzības industrijas kompetenci un konkurētspēju plašākā mērogā,” uzsver aizsardzības ministrs Artis Pabriks (AP).

***

Latvijai cīņā ar Covid-19 palīdz Somija, Ungārija, Nīderlande un Zviedrija

Latvijai cīņā ar Covid-19 pandēmiju atbalstu sniegušas Somija, Ungārija, Nīderlande un Zviedrija, liecina Veselības ministrijas (VM) izplatītā informācija. Pirmo sūtījumu ar sešu mākslīgo plaušu ventilatoriem no Somijas Latvija saņēma 30. oktobrī, un iekārtas jau nogādātas Paula Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā (PSKUS). 31. oktobrī, no Ungārijas Latvija saņēma 50 perfūzijas šļircēs sūkņu aprīkojuma komplektus, kas nogādāti PSKUS un Rīgas Austrumu klīniskajā universitātes slimnīcā. Iekārtas slimnīcām tika sadalītas atbilstoši izstrādātajiem kritērijiem un Covid-19 pacientu ārstēšanai gultu atvēršanas plānam.

1. novembrī, no Zviedrijas saņemtas 80 mākslīgās plaušu ventilācijas iekārtas. 3. novembrī, no Nīderlandes – ultrasonografijas aparāti un vitālo parametru monitora stacijas.

VM izsaka pateicību starptautiskajiem partneriem par sniegto atbalstu. Tāpat VM izsaka pateicību Eiropas Savienības civilās aizsardzības mehānismam (UCPM) kontaktpunktam Latvijā – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam par atbalstu koordinēšanā un Aizsardzības ministrijai, kas nodrošina iekārtu atvešanu, uzglabāšanu un nogādāšanu ārstniecības iestādēs.

***

Latvijas skolniece uzvar starptautiskā jauno vides reportiežu konkursā

Kaitējums, ko videi nodara ugoņošana, ir kā mirdzoši putekļi. It kā sīki un neievērojami, tomēr ilgtermiņā bīstami. Tieši šāds salīdzinājums un problēmas izpēte desmitgadīgajai Rīgas Rinūžu vidusskolas skolniecei **Darjai Skripkinai** nesusi uzvaru starptautiskā jauno vides reportiežu konkursā.

Darja Skripkina pēc apbalvojuma saņemšanas

Jauno vides reportiežu konkursu rīkoja starptautisks nodibinājums “Vides izglītības fonds”. Šogad konkursā piedalījās gandrīz pusmiljons dažādu valstu skolēnu un studentu vecumā līdz 25 gadiem, tika iesniegti teju 20 000 vides žurnālistikas darbu.

***

Pulkstenis pagriezts par stundu atpakaļ

Nakti uz svētdienu, 31. oktobrī, plkst. 4 pulkstenā rādītāji pagriezti vienu stundu atpakaļ, informēja Ekonomikas ministrijā (EM). Tā kā Eiropas Savienības (ES) līmenī vienots redzējums par jauniem nosacījumiem attiecībā uz

laika maiņu divas reizes gadā vēl nav panākts, pašlaik joprojām ir spēkā iepriekš apstiprinātā kārtība – vasaras laiks Latvijā ir spēkā no marta pēdējās svētdienas līdz oktobra pēdējai svētdienai. Pāreja uz vasaras laiku atkal notiks 2022. gada 27. martā.

Pāreju uz vasaras laiku un atpakaļ Latvijā nosaka 2010. gada 26. oktobra Ministru kabineta noteikumi, kuŗos minēts, ka Latvijā pāreja uz vasaras laiku notiek šādā kārtībā: marta pēdējā svētdienā plkst. 3 pulkstenā rādītājus pagriež par vienu stundu uz priekšu un attiecīgi oktobra pēdējā svētdienā plkst. 4 – vienu stundu atpakaļ. ES pāreju uz vasaras laiku nosaka 2001. gada 19. janvāra direktīva, kas nosaka vasaras laika sākumu un beigas vienoti visām ES dalībvalstīm. Latvijas iedzīvotāji gan apliecinājuši vēlmi visu gadu dzīvot tikai vasaras laikā, taču vecais paradums joprojām ir spēkā. Maz ticams, ka arī pavasarī pulksteni grozīšana izpaliks.

“It kā virspusēji liekas, ka jautājums ir vienkāršs – kāpēc dalībvalstis nevar vienoties, bet vienošanās nav tik vienkārši panākama, jo ir dalībvalstis, kas vispār negrib mainīt esošo kārtību, ir valstis, kas grib palikt vasaras laikā un ir valstis, kas grib palikt ziemas laikā. Līdz ar to, lai šī sistēma joprojām būtu vienota, esošā kārtība joprojām ir spēkā. Ja runājam par jautājuma virzību, jāatzīst, ka tas ir apstājies un šobrīd, ņemot vērā droši vien – negribētu arī visu norakstīt uz Covid jautājumiem, bet būtiski tas pamainīja – un šobrīd, 2021. gada rudenī, joprojām jautājums nav atgriezies uz diskusiju,” skaidro Ekonomikas ministrijas pārstāvis Normunds Freibergs.

***

Plāno aizliegt Georga lentīšu izmantošanu publiskos pasākumos

Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija 27. oktobrī, trešajā lasījumā atbalstīja grozījumu likumā “Par sapulcēm, gājieniem un piketiēm” un grozījumu Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likumā, kas paredz aizliegt publiskos izklaides un svētku pasākumos, kā arī sapulcēs, gājienos un piketos izmantot Georga lentes.

“Ņemot vērā Krievijas ekspansiju Ukrainā un tās īstenoto totalitāro ideoloģiju attiecībā uz bijušajām PSRS republikām, Latvijai ir pamats saskatīt pietiekamu apdraudējumu tās demokrātiskajai iekārtai un drošībai. Georga lentīšu kā simbola nozīme laika gaitā ir mainījusies, un, pašlaik tās aizliedzot, tīktu ierobežotas iepriekš minētās ideoloģijas izpausmes. Mums ir skaidri jāpauž savas vērtības un jāparāda nostāja pret šo lentīšu lietošanu publiskos pasākumos,” iepriekš uzsvēris Cilvēktiesību komisijas priekšsēdis Arturs Kaimiņš.

Pašlaik likums “Par sapulcēm, gājieniem un piketiēm” paredz, ka sapulcēs, gājienos un piketā dalībniekam šo pasākumu laikā ir aizliegts izmantot, arī stilizētā veidā, bijušās PSRS, bijušo tās

republiku un nacistiskās Vācijas karogus, to bruņoto spēku un represīvo iestāžu formas tērpus, kā arī šā apģērba elementus, kuŗu kopums pēc to vizuālā izskata nepārprotami ļauj identificēt minētos bruņotos spēkus vai represīvās iestādes. Tāpat aizliegts izmantot PSRS, bijušo tās republiku un nacistiskās Vācijas ģerboņus un himnas, nacistisko svastiku, SS zīmes un padomju simbolus – sirpi un āmuru līdz ar piecstaru zvaigzni.

***

Jūrmala izstājas no cīņas par Eiropas kultūras galvaspilsētas titulu

Jūrmala ir nolēmusi izstāties no cīņas par “Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027” titulu, liecina LTV “Kultūras ziņu” rīcībā esošā informācija. Iemesls – projekta sagatavošanas lielās izmaksas un neskaidrība par valsts līdzfinansējumu. Jūrmala bija viena no deviņām pilsētām, kas pieteicās konkursā uz “Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027” nosaukumu, un viena no četrām, kas šovasar izturēja pirmo kārtu un tika virzīta tālāk. Pēc Jūrmalas lēmuma izstāties no sacensības kandidātu sarakstā paliek Daugavpils, Liepāja un Valmiera.

Kuŗa no tām kopā ar kādu no Portugāles pilsētām 2027. gadā kļūs par Eiropas kultūras galvaspilsētu, uzzināsim nākamā gada pavasarī. Tad neatkarīgu Eiropas un nacionālo ekspertu grupa izvērtēs kandidātpilsētu detalizētos pieteikumus un pieņems gala lēmumu.

***

Daugavpilī koncertzāles nebūs...

Jaunievelētā pilsētas dome ar *Saskaņu* priekšgalā pārvilkusi svītru sešus gadus lolotajam Oskara Stroka vasaras koncertzāles projektam Daugavpils Centrālajā parkā. Šis lēmums var nopietni mazināt Daugavpils konkurētspēju cīņā par 2027. gada Eiropas kultūras galvaspilsētas statusu, jo, pat pilsētai vēl solot vasaras koncertzāli, starptautiskā žūrija norādīja, ka Daugavpils vājais punkts ir nepietiekošā infrastruktūra augstvērtīgu kultūras pasākumu rīkošanai. Ar radniecīgiem saskaņota koncertzāles nodēvēšana Daugavpilī dzimušā pasaulslavenā komponista, par tango karali dēvētā Oskara Stroka vārdā. Septembra vidū jaunievēlētā Daugavpils pilsētas dome, kuŗā vairākums mandātu ticis partijas *Saskaņa* deputātiem, nolēma atteikties no šīs ilgi lolotās ieceres, kas pilsētai izmaksātu 3,5 miljonus eiro. “Ir jāsap, ar to, ka pamati ir bijuši ielikti greizi. Liekā daļa no Daugavpils iedzīvotājiem šo projektu nevienu brīdi nav atbalstījusi. Vēl jo vairāk – sabiedriskās aptaujas un publiskās apspriešanas rezultāti parādīja, ka atbalsta šāda veida iniciatīvai nav. Mēs neturpināsim virzīt tos projektus, kuŗus vairākums iedzīvotāju neatbalsta,” lēmumu skaidro Daugavpils domes priekšsēdis Andrejs Elksniņš.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

***

Nacionālās kino balvas "Lielais Kristaps"

apbalvošanas ceremonija

tiek pārcelta uz nākamajiem gadiem, kad tā notiks no 24. februāra līdz 27. februārim, aģentūru LETA informēja balvas pārstāve Marta Bite, skaidrojot, ka šāds lēmums pieņemts pēc valdības pasludinātajiem stingrajiem ierobežojumiem Covid-19 izplatības dēļ.

Bite pavēstīja, ka rīkotāji gaidīs iespēju atgriezties kinoteātrī uz Covid-19 drošu notikumu, kad varēs pulcēties, lai "svinētu Latvijas kino sasniegumus". Bite akcentēja, ka jau pagājušajā gadā balvas rīkotāji bija spiesti atcelt filmu seansus, rīkot ceremoniju bez skatītājiem zālē, bez iespējas tikties filmu nozares profesionāļiem, taču tikšanās esot "tikpat būtisks šī pasākuma elements kā filmu izvērtēšana".

***

Latgales Centrālajā bibliotēkā sāk darboties grāmatu pakomāts

Daugavpilī Latgales Centrālā bibliotēka ārkārtējās situācijas laikā, kad lasītāji bibliotēku klātienē nevar apmeklēt, pirms dažām dienām atvēra bezkontakta grāmatu un citu izdevumu saņemšanas pakomātu. Tas darbojas pēc līdzīga principa, kā visiem zināmie pakomāti sūtījumu saņemšanai. "Mēs savlaicīgi strādājam pie tā, lai nodrošinātu saviem lasītājiem katram gadījumam bezkontakta grāmatu apmaiņas iespējas, jo daudzas lietas mēs, protams, varam pārnest un esam pārnesuši virtuālajā vidē, bet neapšaubāmi cilvēki joprojām vēlas fiziski turēt grāmatu savās rokās, un grāmata bibliotēkai ir visa centrā. Tādēļ pavasarī pie bibliotēkas ieejas tika uzstādīta grāmatu nodošanas kaste, kas jau ir ieguvusi lielu popularitāti, un tikko tai pievienojās pakomāts grāmatu saņemšanai. Un mēs arī apzinām pirmos lasītājus, kuri bija pasūtījuši grāmatas īsi pirms bibliotēku aizvēršanas un nebija spējuši tās izņemt, un viņi ļoti

labprāt izmantoja šo iespēju, un šodien man jau kolēģas, bibliotekāres ziņo, ka grāmatu pakomāts esot pilnībā aizpildīts," stāsta Latgales Centrālās bibliotēkas pārstāve Jana Konopecka.

***

Nākamā gada 1. jūnijā

Mežaparka Lielajā estrādē

pasaules koncertturnejas Mercury World Tour laikā uzstāsies ASV grupa Imagine Dragons, aģentūru LETA informēja Positivus Press. Positivus Press uzsvēra, ka grupa Imagine Dragons ir sevi pierādījusi kā vienu no spēcīgākajām koncertgrupām. Apvienības koncerti ir kā mūzikāls piedzīvojums, kur rok-mūzika sastopas ar hiphopu, folk-mūziku un elektronikas elementiem. Grupa ir saņēmusi 53 prestižus mūzikas apbalvojumus un 160 nominācijas piecu izdoto albumu ietvaros. Imagine Dragons ir ieguvuši arī trīs American Music Awards balvas, deviņas Billboard Music Awards balvas, Grammy Award apbalvojumu par labāko rok-mūzikas izpildījumu, MTV Video Music Award balvu un World Music Award balvu kā labākā rok-mūzikas grupa.

***

Pretendenti Izcilības balvai kultūrā

Kultūras ministrijas (KM) aicinājumam izvirzīt pretendentus Izcilības balvai kultūrā šogad atsaukušies seši pieteicēji; pandēmijas ietekmē starptautisko sasniegumu kultūrā, līdz ar to arī pieteikumu skaits sarucis. Pretendenti pārstāv mūziku, literatūru un grāmatniecību, muzeju nozari un kultūras mantojumu, teātri.

Kandidātu pieteikumus iesūtījušas KM pārraudzībā esošās institūcijas, nozaļu konsultatīvās padomes, un nevalsts organizācijas.

***

Ar mākslu pret depresiju un vientulību

Vai māksla un tās baudīšana palīdz cilvēka garīgajai un fiziskajai labsajūtai? Ir neskaitāmi pētījumi, kas apgalvo – jā, šī ietekme ir un visbiežāk pozitīva. Te ir runa

gan par radošām nodarbībām, gan izstāžu apmeklējumiem, gan vienkāršu pastaigu un arhitektūras vērošanu. Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs šobrīd ir izveidojis divas mākslas terapijas grupas, no kurām vienu vada mākslas terapeite Liba Bērziņa. Tajā ar laikmetīgās mākslas starpniecību sevi apzina astoņas pensijas vecuma dāmas. "Mums jau tas organisms un smadzenes strādā tā, ka mums ir ļoti daudz neapzinātās bagāžas. Un caur mākslu var lieliski strādāt ar visām temām. Arī ar tām, par kurām ir grūti runāt. Brīdī, kad ienāk tā māksla, viņas var radīt kaut ko, iegrimt šajā procesā un pat neapzināti ienest kaut kādas jaunas temas. Un tur ir ļoti daudz atmiņu, kas arī viņām šobrīd ir ļoti aktuāli – tās integrēt," skaidro Liba Bērziņa.

***

Ziņas īsumā

• **Pēdējo gadu laikā Latvijā sācies pilskalnu atklāšanas bums.** Jaunu pilskalnu atklāšanai talkā nāk modernās tehnoloģijas, līdz ar to četru gadu laikā uzieti 70 jaunu pilskalni, stāstīja Latvijas Kultūras akadēmijas profesors Juris Tāivaldis Urtāns. Tie tiek atklāti gan dziļi mežos, gan šoseju malā, kur ikdienā garām brauc vai iet tūkstošiem cilvēku

• Eiropas Parlamenta Juridiskā komiteja 21. oktobrī ir nobalsojusi **par deputāta imunitātes atcelšanu Nilam Ušakovam (Saskaņa).** Lēmumu atbalstīja pārliecinošs vairākums komitejas locekļu. Galīgais lēmums par Ušakova izdošanu kriminālvajāšanai Latvijā vēl ir jāpieņem Eiropas Parlamenta plenārsēdē, kas notiks 10. un 11. novembrī.

• Lietuva uz Baltkrievijas robežas sāks **būvēt četru metrus augstu barjēru**, 27. oktobrī pavēstīja par projektu atbildīgā valsts kompanija "EPSO-G". Pats žogs tiek ražots Polijā un Nīderlandē, un žoga pirmie 100 kilometri tiks nogādāti uz robežas līdz gada beigām, bet posma uzstādīšana pabeigta līdz aprīlim. Lietuva plāno uzbūvēt kopumā 400 kilometrus garu žogu uz robežas ar Baltkrieviju, kas tiek

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

ASV. Latvijas Republikas vēstniecība Amerikas Savienotajās Valstīs izziņo pārvietojamās pasu stacijas izbraukumu 2021. gada 2. decembrī un 3. decembrī, Losandželosā, Kalifornijā. Dokumentu noformēšanas norises vieta: Losandželosas latviešu nams / Dienvidkalifornijas Latviešu Sabiedriskais Centrs 1955 Riverside Dr. Los Angeles, CA 90039-3704. Pieteikšanās līdz 21. novembrim.

ĪRIJA. 25. oktobrī Droghedā tika atklāta Īrijas latviešu nacionālās padomes ar Latvijas Izglītības un zinātnes ministrijas finansiālo atbalstu organizētā latviešu valodas nometne vidusskolas vecuma jauniešiem. Atklājot nometni, Latvijas vēstniecības Īrijā padomniece Edite Medne sveica nometnes organizātorus Laimu Ozolu, skolotāju Vinetu Makšus, abus jaunus skolotājus, kuri vēl nesenu paši bija nometnes dalībnieki sešu gadu garumā, Andu Gēgersoni un Niklāvu Miezi un 20 latviešu jauniešus, kuri nometnes noslēgumā kārtos Valsts valodas prasmju pārbaudi.

• Katru gadu 11. novembrī visā Latvijā iedezot sveces, mūsu tauta atzīmē Lāčplēšu dienu un piemin par mūsu valsts brīvību kritušos karavīrus. Latvijas vēstniecība Īrijā 2021. gada 11. novembrī plkst. 18.30 – 19.30 **aicina uz Lāčplēšu dienas piemiņas pasākumu Peace Garden, 13 Christchurch Place, Dublinā** (pāri ielai pretī Kristus baznīcai). Ņemot vērā, ka 11. novembris ir darba diena un daudziem varētu nebūt iespēja atbraukt uz Dublinu, aicinām latviešu kopienu arī citās Īrijas pilsētās 11. novembra vakarā iedegt sveces, pieminot kritušos varoņus.

ZVIEDRIJA. Stokholmā notika Latvijas, Igaunijas un Lietuvas vēstniecību Zviedrijā un Zviedrijas Aizsardzības Universitātes Asimetrisko apdraudējumu pētījumu centra rīkotais seminārs "Hibrīdie draudi Baltijas jūras reģionā – jaunie izaicinājumi". Zviedrijas aizsardzības ministrs Pēters Hultkvists un iekšlietu ministrs Miksels Dambergs seminārā piedalījās, uzsverot Zviedrijas izpratni par reģionā esošajiem apdraudējumiem un nepieciešamību reaģēt uz tiem. Seminārā piedalījās NATO izcilības centru direktori Baltijas valstīs, ieskaitot NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centra direktoru Jāni Sārtu, kurš raksturoja apdraudējumu vidi. Latvijas rīcībpolītiku seminārā prezentēja Aizsardzības ministrijas politikas direktors – valsts sekretāra vietnieks Jānis Karlsbergs.

SOMIJA. Latvijas vēstniece Somijā Kristīne Našeniece viesojās Ālandu salās. Vēstniece tikās ar Ālandu salu parlamenta, pārvaldes, biznesa, kultūras, izglītības, tirdzniecības kameras un vietējās latviešu kopienas pārstāvjiem, savukārt 20. oktobrī vēstniece piedalījās Ālandu salu parlamenta organizētajos svinīgajos pasākumos Ālandu salu demilitarizācijas 100. gadadienas atzīmēšanai.

apsūdzēta par migrantu plūsmas organizēšanu.

• Pēc 28. aprīļa traģiskā ugunsgrēka Rīgā, Merķeļa ielā 8, nelegāli ierīkotā hostelī, kas prasīja deviņu cilvēku dzīvības, galvaspilsētā **pārtraukta kopumā vairāk nekā 20 nelegāli izveidotu naktsmītņu darbība.** Iedzīvotāji, kuri namos beidzot slēgtas šīs mītnes, jūtas gan atviegloti, gan arī sašutuši par to, kāpēc atbildīgo iestāžu rīcība sekojusi vien pēc traģēdijas.

• Prokuratūra bijušo Satversmes aizsardzības biroja (SAB) darbinieku **Aigaru Sparānu un viņa sievu** apsūdzējusi par spiegošanu. Valsts drošības dienests (VDD) 2020. gada aprīlī aizturēja

Sparānu par kukuļņemšanu. Kā toreiz ziņoja Latvijas Televīzijas (LTV) raidījums *De facto*, dienests Sparānam bija inkriminējis 35 000 eiro kukuļņemšanu.

• Sakopšanas darbu laikā kapos un tiem piegulošās arvien biežāk atrod **kapu pieminekļus**, kas padomju gados slēpti, lai tos pasargātu no iznīcības. Torņkalna kapsētā pēdējo desmit gadu laikā vien uzietas un atjaunotas vismaz 200 kapu plāksnes un pieminekļi. Daļa no tiem atgriezušies savās vēsturiskajās vietās, vēstīja Latvijas Televīzijas raidījums "4. studija".

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

Jaunākā informācija sociālajos tīklos:

www.facebook.com/brivalatvija

www.twitter.com/briva_latvija

Mājaslapa: **www.brivalatvija.lv**

JURIS
LORENCIS

Pēdējā laikā politiķi, pētnieki, mediji un nevalstiskās organizācijas pievērs īpašu uzmanību viltus ziņām (*fake news*). Tomēr brīžiem šī cīņa atgādina meža ugunsgrēka dzēšanu karstā vasaras dienā. Te vienā, te otrā vietā parādās jauns uguns perēklis, un mēs beigās vairs nesaprotam, kur skriet un ko darīt. Nāk prātā bērniņb lasītās pasakas par pūķiem, kuņiem vienas nocirstās galvas vietā izaug divas. Tas nozīmē, ka pienācis laiks meklēt atbildes uz dziļākiem un plašākiem jautājumiem. Mēģināt saprast, kāpēc sabiedrības, kuņas vēl pirms pārdesmit gadiem paļāvās uz autoritātēm, izglītotiem cilvēkiem, uz zinātni, šodien pārņem neuzticība un skepse? Un kāpēc tieši tik daudzi latvieši tic šausmu stāstiem, faktiski meliem par *Covid-19* vakcīnu kaitīgumu? Lai kaut mazliet pietuvotos lietu izpratnei, es aprunājos ar filozofu Māri Kūli un psihoterapeitu Gati Līdumu.

Filozofijas doktors Māris Kūlis ir LU Filozofijas un socioloģijas institūta pētnieks. Viņa zinātnisko interešu lokā – sociālā filozofija, starpkultūru attiecības un islāmisms. Savā nesen iznākušajā grāmatā *“Finis Veritatis? Par patiesību un meliem”* viņš mēģina atbildēt uz jautājumu – vai patiesībai tiešām ir pienācis gals? Un pats atbild – mēs dzīvojam melu laikmetā. “Meli un maldi ir bijuši visos laikos. Tomēr, raugoties uz šodienu pagātnes cilvēka acīm, varētu likties, ka iestāties maldu laikmets. Būtiskas izmaiņas sākās

pēc Pirmā pasaules kara, kad bija vērojama milzīga vilšanās lielajos vecajos ideālos. Arī līdz tam cilvēces vēsture bija netaisnības, kaŗu un asiņu pilna. Vienlaikus sabiedrību kopā saturēja pārliecība, ka nepieciešams tiekties uz kaut ko vienojošu, uz ideālu, uz patiesību. Vienubrīd tas bija Dievs un baznīca, vēlāk izglītība un zinātne, piederība savai nācijai un valstij. Šodien šis stabilizējošās vērtības pamazām izzūd, bet to vietā nav nākušas jaunas. Modernās Rietumu civilizācijas vadmotīvs ir nevis patiesība, bet gan dažādība. Kas vienam patiesība, tas otram – “viltus ziņa”. Tā rodas neskaitāmi daudz patiesību, kas noved līdz patiesības devalvacijai. Iestājas pēcpatiesības laikmets. Ja patiesības ir daudzas, ja tās nav vienojošas, tad tām vairs nav lielas vērtības. Un tā jau ir augsne hibriduzbrukumiem. Paveras milzīga iespēja manipulācijai, kā to redzam jezgā ap *Covid-19* vakcīnām. Nevar izslēgt, ka neticība zinātnei, medicīnai un vakcīnām, ko vērojam Latvijā, tiek radīta mērķtiecīgi.

Katram ir dota izvēle starp patiesību un meliem. Bet vēl drāmatiskāka ir izvēle starp patiesību un brīvību. Ja gribam, lai indivīdi baudītu maksimālu brīvību, tad jāatsakās no vienas stingras patiesības. Pēdējos simt gados sabiedrības attīstību var raksturot ar vārdu “atbrīvošanās”. Tās mērķis – atsavināt cilvēku no autoritātēm, kas to apspiež – no valsts, šķiras, sociālās hierarhijas, baznīcas, reliģijas, no tradīcijas. Daudz

kas ir sasniegts – izcīnītas sieviešu tiesības, ekonomika kļuvusi taisnīgāka, augusi sociālā nodrošinātība. Tas viss ir labi. Diemžēl brīžiem šķiet, ka atbrīvošanās kustība zaudējusi mēru, ka tā virzās pēc inerces un sāk ārdīt sabiedrību no iekšpuses. Piemēram, ik pa laikam tiek izdomātas jaunas dzimtes definīcijas, LGTBQ abreviatūrai tiek pievienoti aizvien jauni burti. Gribētu gan atgādināt, ka modernā sabiedrība, kas pati sevi atbrīvo, joprojām dzīvo uz kredīta, ko tai izsniegušas iepriekšējās paaudzes. Valsts un tās institūcijas, bruņotie spēki, sabiedriskās struktūras, valoda, reliģija, izglītība un zināšanas, morāle un ētika, gadsimtiem koptas tradīcijas – tas viss pēc inerces vēl tur kopā sabiedrību. Jautājums – cik ilgi vēl?”

Gatis Līdums vispirms pabeidzis Rīgas Tehnisko universitāti, vēlāk studējis teoloģiju Zviedrijā, ASV un Somijā, kā arī psihoterapiju Latvijā un Vācijā. Patlaban strādā savā psihoterapijas privātpraksē Rīgā. Vairāku grāmatu autors. Jautāju Kāpēc arī Latvijā cilvēki uzķeras “viltus ziņām”?

“Latvijā cilvēki vadās pēc aizdomīguma principa. Pa daļai to no teikusi mūsu vēsture, it īpaši padomju laiki. Diemžēl arī pēdējie trīsdesmit neatkarīgajā Latvijā nodzīvotie gadi. Jo tik bieži ticis melots. Kolīdz valdība saka – viss ir labi, tā izput bankas, sākas saimnieciskā krīze, nekontrolējama kļūst *Covid-19* pandēmija, pieaug nodokļi. Cilvēks, kuŗš uz-

Pēcpatiesības laikmets

audzis un dzīves pieredzi guvis šādos apstākļos, jebkuŗu valdības iniciatīvu pirmajā brīdī gluži intuitīvi uztver ar aizdomām – vai tikai mani atkal nemēģina “apčakarēt”? Apspiestības un aizdomīguma mentalitāte latviešiem ir klātesoša vēsturiski – jo mums vajadzēja izdzīvot pie visām varām. Mēs pašos pamatos esam aizdomīgi. Ar to jāreķinās ikvienam, kuŗš atrodas pie varas. Arī Rietumos pastāv līdzīga problēma, bet tā raksturīga diskriminētām un apspiestām minoritātēm. Ja tu esi turīgs, priekšpilsētā dzīvojošs baltais amerikānis un raugies uz valdību ar aizdomām, tevi visdrīzāk uzskatīs psihiski slimu. Savukārt, ja tu esi iekšpilsētas geto uzaudzis nabadzīgs krāsainas minoritātes pārstāvis, tad tev jau pēc definīcijas jābūt aizdomīgam pret baltādaino vairākumu. Latvietis šai ziņā uzvedās līdzīgi kā ASV iekšpilsētas krāsainā minoritāte. Jāsaka gan, ka arī Amerikā pašreizējais sociālais apjukums un degradācija rāda, ka īsti nemaz nav skaidrs, kuŗš tad ir “minoritāte” un kam ir tiesības būt “aizdomīgam”.

Šodien dzīvojam informācijas telpas liberālizācijas apstākļos, kādiem nav precedenta cilvēces vēsturē. Sen pagājuši laiki, kad avižu kioskā bija viena “Pravda”, viena “Cīņa” un virtuvē, slapstoties no kaimiņiem, tika ieslēgta *Amerikas bals*. Tagad cilvēki lasa divās, pat trīs svešvalodās. Liela daļa nācijas strādā ārzemēs, citi dzīvo krievu valodas informācijas telpā. Šādos

apstākļos valdībai ir neiespējami spēlēt vienīgās patiesības ministrijas lomu. Katram valdības vadītāja vai ministra vārdam kāds atradis atspēkojumu – paklau, bet šeit raksta vai saka pavisam kaut ko citu! Vecās labklājības valstis, kur cilvēki nav aizdomīgi pret valdību un raduši tai uzticēties, viņi vairāk tic politiķu teiktajam. Vēl kāda problēma, kam ir globāls raksturs – Rietumu pasaulē tiek grauta autoritātes koncepcija. Nekas vairs nav absolūts, svēts un svarīgs – ne ģimene, ne baznīca, ne nācija, ne valsts. Kas agrāk bija katra Eiropas ciema lielākās autoritātes? Mācītājs, skolotājs un ārsts. Un kas viņi ir šodien? Tiek veidots uzskats, ka ārsti ir farmācijas industrijas uzpirkti. mācītāji – naudaskāri, bet skolotājs vispār...” Pa daļai šādi uzskati ir veidojušies liberālās politiskās domas iespaidā. Un brīdī, kad liberāļi nonāk pie varas un mēģina ieviest kārtību, tauta par viņiem smīn – kā tad tā, jūs taču sludinājat ko citu! Mani biedē, ka šajā savstarpējās neuzticības gaisotnē veidojas kaut kas ļoti nepatīkams. Galējā instancē tas jau ir nacionālās drošības jautājums. Man kā Latvijas patriotam šī sajūta nerada iekšēju mieru.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

SALLIJA
BENFELDE

Latvijā notiekošais brīžam atgādina skarbu trilleri, baisu filmu par nāvējošu vīrusu, kas iznīcina cilvēkus un valstis

Mēs joprojām esam pirmajā vietā Eiropā un vienā no pirmajām vietām pasaulē, ja palūkojas, kādā ātrumā pieaug inficēto skaits uz 100 tūkstošiem iedzīvotāju. Palielinās arī smagi saslimušo un mirušo skaits. 1. novembrī slimnīcās ārstējās 1592 cilvēki, tas ir “melns rekords”, un oktobra pēdējā dienā tas pārsniedza to kritisko robežu, aiz kuras slimnīcas vairs nespēj uzņemt visus ar vīrusu saslimušos, kam tas ir nepieciešams. Ātrā palīdzība jau kādu laiku vairs nebrauc uz visiem izsaukumiem, ja vien cilvēkam nav tiešu nāves draudu, jo tas fiziski vairs nav iespējams. Slimnīcās slēgti plānveida pakalpojumi, arī operācijas. Rīgas 2. slimnīcā plānots pārprofilēt tikai *Covid-19* pacientu ārstēšanai, tiek domāts pa t.s. lauka hospitāļiem, atver mobilos morgus, un Latvija lūgusi palīdzību ārvalstīs un to jau

sauņem no Somijas, Ungārijas, Nīderlandes un Zviedrijas. Ārsti stāsta, ka nereti pacienti ierodas ar 90 procentu plaušu bojājumiem, principā mirstoši, kad cīņa par viņu dzīvībām jau ir nokavēta. Un kopējais vakcinēto skaits Latvijā mazliet pārsniedz 50 procentus, jo daudzi joprojām atsakās vakcinēties vai arī saka, ka vēl domājot. Latgalē vairāk nekā puse ģimenes ārstu negrib paši vakcinēt pacientus. Un lai gan ģimenes ārstiem tiešām nevar uzvēlt visu vakcinācijas smagumu, jo nekur jau nav pazuduši ikdienas darbi un pacienti, daļai ārstu – cerams, ka nelielai – joprojām ir savas “īpašās” domas par vakcīnu. Un ar senioru vakcinēšanu, it īpaši Latgalē neveicas, ir pagasti, kuŗos joprojām vakcinēti ir aptuveni divdesmit procenti iedzīvotāju vai pat mazāk.

Gribot negribot nākas atcerēties dzejnieces Māras Zālītes kādu 2013. gada publikāciju laikrakstā “Diena”. To dzejnieci atgādināja kāda sociālo tiklu lietotāja un Māra Zālīte atsaucās ar ierakstu: “Dažkārt lietas kļūst labāk izprotams, tā teikt, – izejot no pretējā. Ir tāds literārs paņēmiens kā absurdā inversija.”

Citiem vārdiem sakot, pirms astoņiem gadiem, publicējot “Instrukcija. Kā iznīcināt savu valsti”, Māra Zālīte, protams, bija domājusi par to, ko nevajag darīt, ja negribi savu valsti sagraut, izsakot to pretējā formā. Tagad izrādās, ka daļa iedzīvotāju rīkojas tieši tā, tādēļ ir vērts ieskatīties dzejnieces rakstītājā:

“Padariet par modes lietu izteikt savu valsti nicinošus un nicinošus spriedumus publikajā telpā, jo biežāk, jo labāk. Iesmejiet par valsti, ņirgājieties, ierēciet par to, lai visi redz jūsu jaunus keramikas kronus.

Iestāstiet sev, ka visi citi ir atbildīgi par to, kas notiek, izņemot vienpersoniski jūs pašu. Piekopiet viedokļu līderu diskreditējošus apmelojumus, izvērsiet nepamatotus apvainojumus, kompromitējiet viņus, sagraujiet viņus drupās, lai sabied-

ribai nebūtu citu viedokļu līderu, kā vienīgi jūs.

Atbalstiet citu valstu ārpolitiskās intereses medijos, kur vien iespējams, un tiksmīnieties, baudot svešas varas un naudas neizsakāmo maigumu, murminot Nikija Frenča romāna virsrakstu – “Nogalini mani maigi!” (..)

Uzbrūciet radošajai inteliģencei par to, ka tā neko nedara, bet vēl vairāk uzbrūciet, ja tā kaut ko dara. (..)

Aprūpējiet vienīgi savas bioloģiskās vajadzības un uzspļaujiet valstiskajiem, vēsturiskajiem un reliģiskajiem simboliem, par kuŗiem Vitgenšteins teicis, ka tie nav mazāk svarīgi cilvēka eksistencē kā pieminētās bioloģiskās vajadzības. A, kas tas Vitgenšteins vispār tāds ir, lai jūs mācītu!

Norejiet katru, kuŗš jūsu ķēdes tuvumā izsaka bažas par latviešu tautas un valodas nākotni, jo tā taču ir paranoja, klaustrofobija un rusofobija, vecuma plānprātība un garīga atpalcība, iegalvojiet, ka pusotra miljona tautai pilnīgi nemaz nav jāuz-

Kā iznīcināt savu valsti

traucas, ja 150 miljonu kaimiņtautas valoda tiecas dominēt, izsmejiet par to ikvienu, kauciet un reijet skaļāk, – jūs taču galu galā par to baro! Turklāt – vienīgi paša aizmāršības dēļ jūs vairs nesteigājat cetrņapus.

Esiet drosmīgi, rakstot brutālus komentārus internetā, nebaidieties no savas nekrietnības, izbaudiet savu varonīgo anonimitāti un piekopiet verbālu vardarbību pret līdzcīvēkiem! Esiet rupji un ciniski savstarpējā satiksmē, jo galu galā – nevis vara, bet gan tauta ar savu cilvēcisko kvalitāti izšķirs Latvijas nākotni. (..)

Baisi un absurdi, bet tieši tā rīkojas daļa Latvijas iedzīvotāju. Un daudzi politiķi pat necenšas rīkoties citādi.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

LĪGA IVANOVA

Zemgalē atgriezušies jau 323 tautieši

2020. gadā Zemgales plānošanas reģionā no ārzemēm atgriezās 158 personas, un remigrācijas koordinatore Anete Spalviņa sagatavoja 400 individuālos piedāvājumus. Pārsvārā tie ir cilvēki no Lielbritānijas, ko skāris *Brexit*, taču ļaudis atgriežas arī no ASV, Turcijas, Dānijas, Īrijas, Vācijas, Norvēģijas, Somijas un citām valstīm.

Ikdienā ar Aneti sazinās cilvēki, kuri vēl dzīvo ārzemēs un plāno atgriezties, kā arī tie, kuri jau ir pārcēlušies. “Es primāri palīdzu, konsultējot par to, kādas formalitātes ir jāsakārto, vēl atrodies mītnes zemē. Visbiežāk tie ir dokumenti par bezdarbnieka pabalsta eksportu, veselības apdrošināšanu, pabalstiem utt. Nereti ir jāstrādā arī ar nepilsoņu jautājumiem, piemēram, sievietes vīrs ārzemnieks nesaprot latviešu valodu, un ir jāpalīdz viņam integrēties,” viņa stāsta. Tāpat cilvēkiem ir neskaidri par veselības aprūpi, sociālo palīdzību, mājokļa atrašanu un pat kredīšanu.

Visbiežāk A. Spalviņa konsultē jautājumus par nodarbinātību. Tāpat viņa palīdz sagatavot un pārtulkot CV. Visizaicīnākie ir jautājumi par dzīvesvietu. Pašvaldībām nav dzīvojamā fonda, tāpēc cilvēkiem nav iespējas sākumā līdz sava mājokļa atrašanai apmesties pašvaldības dzīvoklī. Līdz tam nākas dzīvot pie radniekiem, viesnīcā vai īstermiņa īres dzīvoklī.

Visbiežāk atgriežas cilvēki, kuri ģimenē ir bērni piecu sešu gadu vecumā un kuri vēlas, lai atvases turpmāk mācītos latviskā vidē, apgūtu valodu. Tipiski A. Spalviņa konsultē sievietes un viņu ģimenes, kas izveidojušās ārzemēs. Viņas parasti iepriekš ir strādājušas ražošanā, preču pakāšanā, sociālās aprūpes jomā vai bijušas māsaimnieces. “Bieži vien cilvēki ārzemēs ir pavadījuši 10, pat 15 gadus, tāpēc ir arī jautājumi par integrēšanos

un psiholoģisko atbalstu,” skaidro A. Spalviņa.

Lielākā daļa remigrantu Zemgales plānošanas reģionā ir pārcēlušies uz Jēkabpili un Jelgavu. Tāpat iecienīta izvēle ir Dobeles un Bauska. Remigranti pārsvārā apmetas savu draugu un ģimenes tuvumā, vietās, kur ir dzīvojuši agrāk. Tomēr nereti pēc kāda laika, ja neizdodas atrast darbu, viņi pārceļas uz Rīgu. Tāpat ir gadījumi, kad viens no vecākiem turpina braukt pelnīt naudu uz ārzemēm.

Šogad atgriezušās jau 73 personas un ir sagatavoti 282 individuālie piedāvājumi. Skaidrojot, kas ir individuālais piedāvājums, A. Spalviņa teic: ja atgriezties plāno četru cilvēku ģimene, katram tiek sagatavots savs piedāvājums, piemēram, mātei un tēvam par nodarbinātību, bet visiem kopā tiek meklētas iespējas mācīties latviešu valodu. Remigrācijas koordinators sniedz palīdzību gan skolas un bērnudārza, gan darba un dzīvesvietas atrašanā.

Šis projekts 2018. gadā sākās kā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilotprojekts, bet šobrīd tā ir plānošanas reģionu pamatfunkcija. Latvijā kopumā ir pieci plānošanas reģioni, un katrā no tiem ir pa vienam koordinātoram. Kopš projekta sākuma Zemgales plānošanas reģionā ir atgriezušies 323 cilvēki.

Remigrācijas koordinators konsultācijai ir iespējams pieteikties tīmekļa vietnē *paps.lv*. Pirms pandēmijas cilvēki varēja ierasties uz konsultāciju arī klātienē, bet šobrīd visas konsultācijas tiek sniegtas e-pastā un telefoniski. Remigrācijas koordinatori konsultē latviešus diasporā – repatriantus un Latvijas valstspiederīgos.

A. Spalviņa uzskata, ka remigrācijas koordinatori ir svarīgs atbalsts cilvēkiem, kuri apsver iespēju atgriezties. “Mēs pali-

Apsver iespēju atgriezties Latvijā?

Sazinies ar remigrācijas koordinatori Zemgales plānošanas reģionā!

Palīdz atgriezties Latvijā pēc ilgstošas prombūtnes, iesaistīties vietējā sabiedrībā un darba tirgū

Sagatavo personalizētu informācijas piedāvājumu atbilstoši katra interesēm

Palīdz ar praktisku informāciju un ieteikumiem dažādu jautājumu risināšanā

Informē par dažādiem valsts un pašvaldību sniegtajiem pakalpojumiem

Informē par pakalpojumiem ģimenēm ar bērniem

Palīdz atrast dzīvesvietu

Informē uzņēmējdarbības un nodarbinātības iespējām

Kopš 2018. gada Zemgalē ir atgriezušies jau 323 tautieši no

Anete Spalviņa
+371 22 338 666
zemgale@paps.lv

ZEMGALES PLĀNOŠANAS REĢIONS

dzam spert pirmos soļus, lai atgriešanās nebūtu apjukuma un neziņas pilna. Vēl esot mītnes zemē, mēs palīdzam sakārtot dokumentus, ko nepieciešams veikt tur. Pamazām palīdzam iekārtot bērnus skolā un bērnudārzā, atrast dzīvesvietu un darbu. Kopā tas nav tik sarežģīts process,” viņa saka. Remigrācijas koordinatore gan nenoliedz, ka process jebkurā gadījumā nav viegls. Jo īpaši, ja ārzemēs ir dzīvots ilgu laiku, un nav vietējā bankas konta un *SmartID*. Tāpat tas ir ilgs process. Bieži vien tas aizņem gadu, reizēm pat divus. Pie remigrācijas koordinatores

cilvēki mēdz vērsties arī pusotru gadu pēc atgriešanās.

***

Sigita Lielbritānijā pavadīja 13 gadus. No remigrācijas koordinatores viņa saņēma nepieciešamo informāciju par atgriešanos Jēkabpils novadā. Šobrīd Sigita ar diviem bērniem un vīru, kurš ir nepilsonis, ir veiksmīgi atgriezusies Latvijā. “Vēlamies, lai bērni iekārtojās skolā un aug latviskā vidē ar dzimto valodu. Abi esam atraduši darbu – esam pie draugiem un ģimenes,” saka Sigita.

Edīte Lielbritānijā bija 14 gadus un tagad ar ģimeni ir atgrie-

zusies Dobeles novadā. Viņa ir iekārtojusi darbā bērnudārzā. “Nu ir sajūta, ka beidzot esmu mājās,” teic Edīte.

Ūna, kuŗa Īrijā bija pavadījusi četrus gadus, atzīst, ka pārcelšanās nebija viegla, bet tagad ir atradusi dzīvesvietu Bauskas novadā, bērni ir iekārtoti bērnudārzā un ģimene sapņo par savu biznesu.

Savukārt Stīpnieku-Izotovu ģimene atgriezās Jelgavā pēc 16 Īrijā nodzīvotiem gadiem (viņu atgriešanās stāsts skatāms šajā video: <https://youtu.be/4aQW2RuIjN4>).

MĒNEŠA PRIEKŠMETS

Neveiksmīgi mēģinājumi tikt uz Rietumiem

1944. gada rudenī, tuvojoties padomju armijai, apmēram 180 000 Latvijas iedzīvotāju devās bēgļu gaitās, atstājot savas mājas un Latvijas teritoriju. Ne visi bēgļi veiksmīgi atrada glābiņu Rietumos. Bēgļi, kuri bija nonākuši Vācijas okupētajā Polijā un Čehijā, nevarēja šajās vietās ilgi patverties, jo bija jāturpina bēgļu gaitas atkarībā no frontes virzības. Kaŗa beigās fronte daudzus bēgļus apsteidza, un daļai no šiem cilvēkiem nebija citas izejas – viņi bija spiesti atgriezties okupētajā Latvijā.

Mūzejs un pētniecības centrs “Latvieši pasaulē” dokumentē mutvārdu liecības un vāc priekšmetus, kas saistās ar Otrā pasaules kaŗa bēgļu gaitām, pēc kuŗām cilvēkiem nācās atgrie-

Ainas Dzintaras krūzīte, kuŗu viņa iegādājās Čehijā Otrā pasaules kaŗa beigās

ties Padomju Savienības okupētajā Latvijā.

Emilija Dzintara nopirka šo krūzīti savai 14 gadus vecajai meitai Ainai, kad ģimene Otrā pasaules kaŗa laikā bija nonākusi bēgļu gaitās Čehijā. Dzintaru ģimene bēga no Dundagas 1944.

gadā, lai izvairītos no tuvojošās frontes. Dažus mēnešus nodzīvojuši Hiršbergā (*Hirschberg am See*, mūsdienās – *Doksy*), Čehijā, viņi atkal bija spiesti bēgt, jo tuvojās Sarkanā armija. Viņi nonāca līdz liktenīgai robežai – Elbas upei Vācijā, kam viņi netika pāri lielo cilvēku puļņu un sabumboto tiltu dēļ. Dzintaru ģimenei piespiedu kārtā lika iekāpt lopu vagonā, ar kuŗu viņi šķērsoja Eiropu, lai atgrieztos Padomju Savienības okupētajā Latvijā. Ceļojums mājup ilga pusgadu, un viņi nezināja, kur būs brauciena galamērķis. Pa ceļam viņus nodarbināja dažādos darbos. Aina šo krūzīti glābāja un lietoja bēgļu gaitās Čehijā un arī visu gaŗo brauciena laiku.

Māsas Zigrīda Daškeviča un Margareta Putce bēgļu gaitās Čehijā 1945. gada maijā

“Es lepojos ar ALAs iepriekš paveikto”

ALAs valdes jaunievēlētais priekšsēdis Mārtiņš Andersons intervijā *Ligitai Kovtunai*

Vai biji gatavs šim jaunajam izaicinājumam, vai tas nāca kā pārsteigums?

Kad pirms sešiem gadiem bijušais ALAs valdes priekšsēdis Pēteris Blumbergs mani aicināja iesaistīties ALAs valdē, revīzijas komisijā, viņš to darīja ar savu slaveno nosacījumu “augšā vai ārā”, ar to domājot, ka pakāpeniski būs jāuzņemas lielāka atbildība, vai arī jāiet prom. To es ņēmu vērā: pāris gadus strādāju ALAs revīzijas komisijā, tad 2019. gadā mani ievēlēja par priekšsēža vietnieku un tagad, 2021. gadā – par priekšsēdi. Gados, ko pavadīju šajos amatos, ieguvu labu mācību.

Par to vai biju/esmu gatavs šim izaicinājumam, uzzināsim, kad beigsies mans termiņš amatā un varēsim atskatīties un novērtēt manus panākumus, to pildot. Katrā ziņā, kā jau apsolīju kongresa delegātiem, es apņemos man uzticētos amata pienākumus veikt pēc labākas sirdsapziņas.

Kādi ir tavi galvenie mērķi, stājoties amatā? Un kāda ir iepriekšējā pieredze darbā latviešu organizācijās?

Svarīgākais būs uzklaut manus kolēģus ALAs valdē un uzticēties viņiem – jo viņi visi ir ļoti talantīgi, un es lepojos ar viņu jau iepriekš paveikto. Es vēlos strādāt tā, lai viņi varētu turpināt izpausties katrs savā darbības nozarē un necentīšos kaut ko uzreiz mainīt vai ieteikt. Šai valdē neviens nav ienācējs no citurienes, un mana ir sajūta, ka tas aparāts ir labi “ieeļlots” un

uzskatīta par spēcīgu latviešu diasporas “balsi”.

Par manu darba pieredzi latviešu organizācijā –, varu teikt, ka esmu bijis vienā vai citā amatā nepārtraukti jau kopš augstskolas laikiem. Agrāk biju aktīvs Amerikas latviešu jaunatnes apvienībā (ALJA) un strādāju padomē. Pēc augstskolas, kad sāku savu profesionālo karjēru Ņujorkā, mani ievēlēja Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes valdē par “iekšpilsētas vecāko”, jo kopā ar citiem aktīviem jauniešiem, kas dzīvoja Manhatanā un Bruklinā, bieži uzņēmāmies rīkot pasākumus pilsētā. Kamēr biju Ņujorkas latviešu ev.lut. draudzes valdē, es arī iepazinot ar ALAs darbību, jo man vairākkārt uzticēja pārstāvēt draudzi ALAs kongresos. Ap šo laiku es arī kļuva aktīvs 2x2 jauniešu semināros, jo bijušais ALA priekšsēdis Aivars Osvalds gribēja atdzīvīt šo kustību, kas bija apstājusies. Viņš mani aicināja nākt talkā 2x2 rīcības komitejā.

Kad biju jau kādu laiku dzīvojis Ņujorkā, pēc maģistrantūras pārcēlos uz Sanfrancisko un drīz vien sāku strādāt Ziemeļkalifornijas latviešu biedrības (ZKLB) valdē, kur pēc kāda laika mani ievēlēja par priekšsēdi. Šogad, gatavojoties kandidēt uz ALAs priekšsēža amatu, es atteicos atkal kandidēt uz ZKLB priekšsēža amatu.

Es turpinu aktīvi darboties savā studentu korporācijā Talavija un *Friends of the University of Latvia* valdē – tā ir bezpeļņas organizācija, kas aicina Amerikā

Mārtiņš Andersons: “Tiešām tas prasa daudz laika un naudas, lai apmeklētu latviešu vasaras nometnes, dziesmu svētkus, ALJA pasākumus utt. Darbošanās latviešu organizācijās, protams, atņem mūsu laiku, kas atlicis pēc “maizes darbiem”. Starp citu, manuprāt mums biežāk jāatgādina mūsu atalgotajiem sadarbības partneriem Latvijas valdībā, ka mēs, tā sauktie aktīvie latvieši ārzmēs, darbojamies brīvprātīgi, bez atlīdzības.”

Mārtiņš Andersons, runājot ALA 70. kongresā Čikāgā

labi darbojas. Pats centīšos viņus uzklaut, jo, vismaz pēc manas pieredzes citās organizācijās, labākās idejas bieži vien nāk nevis no priekšsēža, bet no valdes locekļiem.

Stājoties amatā, es arī negribu būt pārgalvīgs ar kādu jaunu vīziju vai virzienu ALAi. Pēteris Blumbergs ļoti labi vadīja mūsu organizāciju sešus gadus – no mūsu sadarbības partneriem Latvijas valdībā, ASV latviešu centros, no citām latviešu organizācijām esmu vairākkārt dzirdējis, cik augstu tiek vērtēta ALA kā organizācija un kā partnere. Tagad, kad esmu priekšsēdis, gribu nodrošināt, lai ALA arī turpmāk tiek augsti vērtēta un

dzīvojošus ziedotājus un mecenātus atbalstīt studentus un mācībspēkus Latvijas Universitātē.

Kā jaunā amata pienākumus savienosi ar savu darbu profesijā?

Kad es biju pavisam jauns, mamma man bieži man teica: “Būt latvietim ir dārgs prieks!”. Tiešām tas prasa daudz laika un naudas, lai apmeklētu latviešu vasaras nometnes, dziesmu svētkus, ALJA pasākumus utt. Darbošanās latviešu organizācijās, protams, atņem mūsu laiku, kas atlicis pēc “maizes darbiem”. Starp citu, manuprāt, mums biežāk jāatgādina mūsu atalgotajiem sadarbības partneriem Latvijas valdībā, ka mēs, tā sauktie

aktīvie latvieši ārzmēs, darbojamies brīvprātīgi, bez atlīdzības.

Es šobrīd esmu pašnodarbinātais un varu veikt savu darbu attālināti, kas ir liela priekšrocība sakarā ar maniem pienākumiem kā ALAs priekšsēdim, tā teikt, varu būt elastīgs. Tomēr, tas nenozīmē, ka varēšu katru dienu daudz laika veltīt ALAi, un esmu pateicīgs, ka man ir laba ALAs komanda, ieskaitot mūsu darbinieces, kas strādā ALAs birojā Vašingtonā, – ģenerālsekretāre Marisa Gudrā un grāmatvede Baiba Dolinsky.

Kādas turpmākajās cēlienā būs ALAs prioritātes?

ALAs mērķi – uzturēt un vienot latviešu sabiedrību ASV, atbalstīt un uzturēt latviešu valodu, kultūru un mācību iestādes ASV, aizstāvēt Latvijas un lat-

viešu tautas intereses u.c. – nav mainījušies, bet pandēmijas laikā, līdz ar ierobežojumiem, mēs un mūsu sadarbības partneri esam bijuši spiesti mainīt veidu, kā mēs tos īstenojam. Par piemēru minēšu mums visiem tagad ļoti pazīstamos “tiešaistes formāta” pasākumus. Pēdējā laikā šķiet, ka Amerikā *covid* krīze mazinās – saslimstības skaitļi iet uz leju, daudz cilvēku ir vakcinējušies, un varam sākt domāt par tikšanos klātienē. Mūsu 70. kongress Čikāgā tika rīkots klātienē formātā ar nodomu, lai tas būtu solis šajā virzienā; gribējām būt ceļa rādītājs. Ja viss notiks, kā iecerēts, manuprāt, viena no ALAs prioritātēm būs palīdzēt mūsu biedru organizācijām atgriezties vecajās sliedēs – atkal mācīt bērnus un rīkot pa-

sākumus klātienē. Kādā formā mēs to darīsim, vēl nezinu, bet tas varētu būt saistīts ar mācību materiālu iegādi, finansiālu atbalstu, pasākumu plānošanu vai satura izveidošanu.

Pēdējos gados ALA ir pievērsusi lielāku uzmanību Latvijas tautsaimniecības veicināšanai. Iepriekšējos gados esam atbalstījuši Pasaulē latviešu ekonomikas un inovāciju forumu (PLEIF) un *Spotlight Latvia*. To turpināsim darīt, un jau 4. decembrī Rīgā notiks PLEIF, kur man paredzēts atkal vadīt pasākumu. 2022. gada aprīlī notiks *Spotlight Latvia*, šoreiz Losandželosā.

Politiskajā jomā sadarbībā ar JBANC turpināsim iestāties par Latvijas un Baltijas valstu interesēm, it īpaši sakarā ar situāciju pie robežas ar Baltkrieviju, NATO aliances atbalsta stiprināšanu un enerģētikas resursu drošību. Dzintars Dzilna vada ALAS Sabiedrisko attiecību nozari, un viņam ir laba pieredze, rīkojot mūsu *Call to Action Unit*, kas mudina latviešus ar ASV pilsonību informēt ASV kongresa pārstāvjus par Latvijas politiskajiem aktualitātēm un aicināt viņus balsot par Latvijai svarīgiem likumprojektiem. Kā piemēru minēšu to, ka Latvija pretendēs uz ANO drošības padomes rotējošo vietu 2025. gadā, un mēs plānojam 2022. – 2023. gadā iesaistīties priekšvēlēšanu aktivitātēs.

2022. gadā oktobrī būs 14. Saeimas vēlēšanas, un mēs plānojam, tāpat kā iepriekšējos gados, sadarbībā ar Latvijas vēstniecību ASV palīdzēt latviešu centros Amerikā izveidot vēlēšanu iecirkņus. Ir arī ideja, ka ALA rīkos debates, lai palīdzētu vēlētajiem iepazīties ar deputātu kandidātiem, partijām un viņu programmām.

Kā svinēsi valsts svētkus?

Šogad svinēšu Latvijas valsts dibināšanu pie Brīvības pieminekļa Rīgā, jo te tiks īstenots sen lolotais tā izgaismošanas projekts. Šis pasākums man būs īpaši nozīmīgs, jo mans vecvecitēvs Gustavs Zemgals bija viens no Brīvības pieminekļa iniciatoriem, un pirms deviņdesmit gadiem, 1931. gadā 18. novembrī, viņš palīdzēja likt pieminekļa pamatakmēni. Viņa piemērs uzrunāja arī mani, un par piemiņu manam vecvecitēvam viņa 150. jubilejas gadā esmu ziedojis Brīvības pieminekļa izgaismošanas fondam. Mūs ar vecvecitēvu tagad vieno ne tikai asins, bet arī mūsu kopīgs atbalsts šim nozīmīgajam latviešu tautas vienotības, neatkarības un brīvības simbolam.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

ĒRIKA
ŠMEĻKOVA

Baleta zvaigžņu lietus ar laimes hormoniem

“26. Starptautiskā Baltijas baleta festivāla neiespējamā misija izpildīta, “ tā ar lepnumu saka pasākuma organizatore un radošā direktore Lita Beire. Viņa ir apņēmības pilna turpināt šo tradīciju ar moto “No klasikas līdz avangardam” un arī nākamgad uz Latviju atvest mūsdienu modernā baleta spožākos māksliniekus.

Rīgā, VEF Kultūras pils “Spoguļzālē” ar neparastu fotoizstādi “Igaunijas balets karantīnas laikā” notiek 26. Starptautiskā Baltijas baleta festivāla (SBBF) atklāšana. Litas Beires uzrunu pārtrauc telefona zvans... pēc pāris vārdiem viņa sastingst. Izrādās, ka visu tik ļoti gaidītā ASV trupa “Complexions”, uz kuras izrādēm biļetes jau izpārdotas, ir iestrēgusi Frankfurtē lidostā, un nav zināms, vai laikus paspēs ierasties Rīgā. Un tas ir tikai viens no daudzajiem šķēršļiem, ko nācās pārvarēt festivāla organizācijā, kur toni visam, nu jau otro gadu, noteica pandēmija. “Pašai jābrīnās, kā mums tomēr izdevās, kā saka, izlīst caur ada-

Lita Beire pēc trupas “Complexions” uzstāšanās pateicas ASV vēstniekam Latvijā Džonam L. Kārvailem par nozīmīgo atbalstu // Foto: Jānis Brencis

tas aci un publikai piedāvāt virkni lielisku izrāžu,” stāsta Lita Beire. “Tā trupai “Complexions” tika atceltas Eiropas tūres Itālijā, Lietuvā, bet viņi tomēr pie-

mums ieradās tikai uz divām izrādēm – Rīgā un Rēzeknē. Un cik tādu, kam karantīnas dēļ nācās palikt mājās! Un arī mums festivālu, kas bija plānots no 1. – 12. oktobrim nācās pārtraukt, atceļot Baltijas baleta mākslinieku un Galā koncertus. Brižiem tiešām tā bija neiespējamā misija!”

Tomēr festivāla laikā notika vairāki lieliski koncerti, kas atklāja mūsdienu baleta tendences. Arī fotoizstādes un kinoseansi. Par modernā baleta neierobežotajām iespējām varējām pārliecināties, skatoties izrādē “Intrigējošie dueti.” Smeldzīgs mīlas stāsts Lietuvas mākslinieku “Seiko Dance Company” izpildījumā, kur stundu garā izrādē skatītājs seko katrai kustībai un elpo vienā ritmā ar māksliniekus. Savukārt franču mākslinieku “Cie de Fakto” vēstījums dejā aizkustināja ar pašironiju un romantisku kaisli. Nenoliedzami par festivāla kulmināciju kļuva pasauleslavenā ASV deju trupas “Complexions” unikālā izrāde/šovs “Star Dust” – veltījums Deividam Bovijam. Arī baleta prīma Lita Beire atzina, ka te ikviena dejojāja meistarība ir patiesi visaugstākajā līmenī: “Ir

izrādes, kas skatītājiem patīk, viņi novērtē mākslinieku meistarību, aplaudē, bet pēc “Star Dust” cilvēki nāca klāt un teica: “Mēs šobrīd jūtamies laimīgi! Tas ir vairāk nekā balets, tā ir māksla, kas apbur, iedvesmo un pilnīgi pārņem savā varā. Ar tikpat lieliem panākumiem šīs izrādes notika arī Rēzeknes koncertzālē “Gors” un Preiļu kultūras namā. Tas ir ļoti svarīgi šos māksliniekus, kuŗi uzstājušies uz visprestīžākajām skatuvēm visā pasaulē, parādīt ne tikai Rīgas publikai, bet arī citās Latvijas

pilsētās. Vēl joprojām Rīgā, Mencendorfa namā ir skatāma izstāde “Iedvesma”, kas ir veltījums Latvijas baleta simtgadei. Jāteic, interese par šo festivālu ir liela, un jau tagad organizatori saņem piedāvājumus no visas pasaules, lai pieteiktu savu daļību nākamā gada izrādēs.” Lita Beire ir optimiste: “Dejot, tas nozīmē dzīvot. Deja atklāj, cik pārsteidzošas ir cilvēka ķermeņa iespējas. Un prieks, ka klasiskais balets rod tika bagātīgu izpausmi mūsdienu pasaules ritmos.”

“Complexions” tiek dēvēta par vienu no neparastākajām baleta kompānijām pasaulē. Viņu izrāde “Star Dust” Latvijā tika uzņemta ar ovācijām un neviltotu skatītāju atzinību. Laikmetīgo baleta kompāniju “Complexions” 1994. gadā nodibināja izcilais choreografs Dvaitis Roudens (Dwight Rhoden) un baleta solists Desmonds Ričardsons (Desmond Richardson). Skatītājiem neierastā choreografija un oriģinālā mūzika apvienojumā ar klasiskā baleta pamatelementiem lauž visus dejā pieņemtos standartus // Foto: Jānis Brencis

Cie De Fakto. Francijas mūsdienu dejas tendences un šarms mākslinieka Aureliana Kairo interpretācijā // Foto: Jānis Brencis

Cie De Fakto. Kad balets sastopas ar hiphopu. Franču jauno dejojāju azarta un jutekliskuma sinerģija // Foto: Gunārs Vilcāns

Izstāde Mencendorfa namā Rīgā // Foto: Jānis Brencis

TRIMDAS PERSONĪBU PAŠPORTRETI

MĀRTIŅŠ DERUMS

Kopš esmu piedzimis – tas notika Rīgā, pl. 6.45 sestdienas vakarā, 1911. g. 8. aprīlī – šai stāvoklī pagaidām nekas būtiski nav mainījies. Laika tomēr nav pieticis, lai sev sakrātu īstu, normālu biogrāfiju. Ja tādu mēģinātu uzrakstīt, neiznāktu ne pāris rindkopu. Tik trūcīgs pašportrets maitātu šo vērtīgo izdevumu, tādēļ atbilstoši savai profesijai, rakstu pašportretu pašintervijas veidā: pats jautāju, pats atbildu. Ja neiznāks labāks, tomēr vismaz gaŗāks un raibāks.

Kur un kā sākās mana saskare ar presi?

– Sāku tūlīt par izdevēju. Pēterā Rudziņa pamatskolā kopā ar brāļiem Purviņiem no Lāču ielas pierakstījām, piezīmējām, pavairojām un izdevām savu žurnālu.

Kādos izdevumos un amatos esmu darbojies?

– Ekskluzīvākie bija Valsts Rīgas tehnikuma audzēkņu žurnāls *Saturns*, Rūdolfa Egles literatūras un žurnālistikas studijas žurnāls *Eglaine*, Dachavas kaŗagūstekņu nometnes baltiešu rotas mutvārdos izdotās *Dienas Ziņas* un Dinkensbīles DP nometnes *Dienas Biļetens* vairākas valodās. Piedalīšanās tajos bija tāds gods, ka par to naudu nemaksāja.

Kā es kļuva profesionāls?

– Pirmo reizi par rakstīšanu man sāka maksāt naudu žurnāls *Motors* 1930. gadā, kam sāku rakstīt motosacīkšu aprakstus, feļetonus, bet vēlāk darīju visu iespējamo, dažos gadījumos arī neiespējamo, kas bija jau mazliet grūtāk. Pilnīgs profesionālis kļuva 1936. gadā, kad biju viens no trim jauniem cilvēkiem, kas izturēja Rīgas radiofona reportieru konkursa pārbaudījumus un – dažu īpašu apstākļu dēļ – pēkšņi atrados dienas avīzes *Rīts* redakcijā, nevis radiofona informācijas daļā. Tanī gan vēlāk šad tad tiku pastrādājis par izpalīgu. Ar mikrofonu citādi vienīgā saskare bijusi pēdējos gados, gatavojot radio reportāžas no Kanadas *Amerikas Balsij* Vašingtonā.

Kādus avīzniecības amatus esmu pildījis?

– Puslīdz visus. Kopš 1936. gada, strādājot laikrakstos *Rīts*, *Darbs*, *Tēvija*, *Rikojumu Vēstnesis*, *Daugavas Vanagi*, *Latvija* (Vācijā) un *Laiks* (ASV), esmu bijis tulkotājs, finanču un saimniecības reportieris, korespondents, “slejinieks”, redakcijas sekretārs, tehniskais, dažādu nodaļu, vicegalvenais un galvenais redaktors. Esmu vadījis puslīdz visas nodaļas, atskaitot sportu. Tikai reizi nedēļā iznāca frontes avīze *Daugavas Vanagi*, bet *Rīts* – septiņas dienas nedēļā un divos izdevumos dienā.

Vai žurnālistika bija mans pirmais un vienīgais arods?

– Nē, gan skolas gadu vasaras

obligatoriskajā praksē, gan vēlāk esmu bijis būvstrādnieks, mērnika palīgs, betona stiegrotājs, gaisa sūkņētājs ūdenslidējam, būvtechniķis, vagonu krāvējs, fabriku uzmērītājs, “inteliģentais bezdarbnieks”, izolācijas strādnieks, Aviācijas pulka 1. izlūku eskadriļas motorists (lidmašīna DH 68), Latviešu leģiona kaprālis un vienu gadu kaŗa gūsteknis, un tās vēl nav visas nodarbibas.

Kas man nav izdevies?

– Abesinijas kaŗa laikā aizbraukt uz Adisabebu un iestāties Hailes Selasi aviācijā (vecāki un draugi noturēja). Aizbraukt līdz Latvijas izglītības ministrijas ekspedīcijai uz Dienvidameriku (skolu mūzeja direktors J. Siliņš jau bija apsolijs pavāra Copotas

(ieteica Volfgangs Dārziņš, neizdevās, kaut klaunoties vēl mēģinu katrā labā izdevībā); kļūt par kārtīgu cilvēku un strādāt “godīgu darbu” (nav izdevies, kopš 1936. gada neesmu “godīgu darbu” strādājis). Visam vienmēr pietrūcis laika.

Vai man izdevies nav gluži nekas?

– Esmu paspējis dzejoļu krājuma vietā publicēt mācības grāmatu par lidmašīnu materiālo daļu, izmantojot galvenokārt Kaŗa aviācijas skolā mantotās gudribas. Uzprojektēt dažus dučus ģimeņu māju, dažas paraugkūti, vienu viesnīcu Vecākos un, strādājot Rīgas pilsētas dienestā, – tai laikā otrās modernākās siltumnīcas Rīgā. Pa-

spēļu kazino kasi (paspēļu ruļetē to pašu, kas bija). Publicēt pirmo dzejoļu krājumu vai kopoto rakstu pirmo sējumu un kļūt paraugtēvu meitai. Sasniegt dzīvē “stāvokli”.

Vai esmu gribējis kļūt par ko citu?

– Īsti nezinu. Man gan bijuši dažādi ieteikumi: studēt architektūru (nav izdevies); kļūt par dzejnieku (ieteica mēģināt Vilis Veldre un Aleksandrs Čaks, bet nav izdevies: Tomēr, tuvojoties 70 gadiem, cerības pieaug); kļūt par aktieri vai grotesku dejotāju

nākt, ka man Latviešu leģiona ģenerālspektora štābā iekārto īpašu cietumu, izmetot laukā kantīni, lai man būtu kur izciest piespīstās 7 dienas aresta. Divas reizes apprecēties, vienu reizi izšķīrties. Tikt nolamātam gan par fašistu, gan komunistu. Uzraudzēt vairākas bārdas. Izstikt bez iesūdzēšanas tiesā, lai gan Kanādā draudētāji nesekmīgi grasījušies 7 reizes.

Kas man sevišķi nepatīk?

– Skūt bārdū; valkāt baltus kreklus; gatavot ēst; iesākt vēstules draugiem; nobeigt, kad tās

Mārtiņš Derums alias Maksis Čulītis

iesāktas. Es nepanesu un nīstu: glaimus, humora trūkumu, svētulību, tenkošanu, varizejību, dzīvniecisku nopietnību.

Kas man patīk?

– Latīņamerikas mūzikas ritmi; cilvēki ar humora izjūtu; skotu viskijs, džins un itaļu vermutis; pie sievietēm – šarms un skaistas kājas; nolīst klusā stūrī ar grāmatu; deļot pie labas mūzikas ar labu partneri; nīkt līdz rītam istajā sabiedrībā. Par visu vairāk – slinkot.

Kas mani visvairāk grauz?

– Neatbildētas vēstules; nesamaksāti parādi; neparādīti darbi. Dabiski, ka mani kaut kas grauz nemitīgi.

Kādus pavārdus esmu sev sagudrojis?

– Izgudrots nav vienīgi Maksis Čulītis. Citi ir bijuši: Maksis Rīdzinieks, Fridolīns, Anatols Amfimakrs, Mārtiņš Derums, Miervaldis Priedēklis, Jānis Kugijs. Visus neatceros. Bez avīžu un žurnālu rakstiem rakstīti dzejoļi, feļtoni, skeči.

Ar kādām vēl pazīmēm vai īpatnībām es varētu labi vai ne-labi izcelties?

– Bez pierakstīšanas absolūti visu aizmirst; ar pierakstīšanu tikai lielāko daļu. Jaunībā krājis pastmarkas. Bijis līdz šim vienīgā latviešu žurnālistu “arteļa” priekšsēdis Rietumvācijā. Ir esperantists. Nodzīvojis 12 gadus Kanādā bez sava auto. Bez kādiem grūtumiem neskaitāmas reizes atmetis smēķēšanu; arī patlaban. Nekad neko nevar izdarīt ātrāk kā pēdējā brīdī (vai pēc tam).

Vai esmu apbalvots ar augstiem ordeņiem, krustiem, medaļām, goda vai negoda zīmēm?

– Nē, bet, strādājot *Rītā*, dabūju vairākas godalgas par rakstiem un vienu par nezagšanu (noraidīju kādas firmas “kukuli” un par to dabūju *Donkichota* sējumu cukādā.) Esmu Kanadas latviešu mākslinieku vienības piešķiramā Paletes ordeņa (nēsājams gaŗā lentē uz krūtīm) bruņinieks un apbalvots ar Pirmo jaunatnes svētku pateicības rulli, ko piešķirēji aizmirsas parakstīt.

Ko es vēl aizmirsu pastāstīt no savām gaitām, kam sakars ar iespiesto vārdu?

– Tā, ka vācu okupācijas laikā biju J. Rozes grāmatu apgāda vadītājs un 25% īpašnieks. Traki žēl pusgatavo grāmatu, kas bija jāpamet, to vidū Kārļa Skalbes paša izlasītās pasakas ar duci Jāņa Plēpja jau gatavu kokgrīzumu, vairākas mākslinieku O. Nemmes, R. Kronberga krāsainas bērnu grāmatas, pāris mazi luksa izdevumi u. c.

Vai nu būšu diezgan izlielijies?

– O jā, šai reizei pietiek!

WWW.LAIKAGRAMATA.LV

Helmara Rudziņa grāmatas „Manas dzīves dēkas” oriģināls, izdots 1984. gadā *Grāmatu Drauga* apgādā, atrodams vai ikviena tautieša grāmatplauktā un kļuvis par bibliografisku retumu Latvijā...

Laika 70 gadu jubilejā apgāds *Laika grāmata* laida klajā tās atjaunoto izdevumu angļu valodā – ar mērķi, lai šis krāšņais vēstījums par latviešu trimdu nonāktu arī pie nākamajām paaudzēm, kam lasīšana latviešu valodā sagādā grūtības.

Šī grāmata, kas aptver nozīmīgu laiku un svarīgus notikumus latviešu vēsturē saistībā ar lielo pasaules vēsturi 20. gadsimtā, būs objektīva un interesanta lasāmviela arī cittautu interesentiem un pētniekiem.

Iegādājieties šo grāmatu un dāviniet saviem bērniem, mazbērniem un draugiem! Tā palīdzēs labāk izprast un iemīlēt mūsu tautu, mūsu talantus un spēku.

The Adventures
of my Life

Helmars Rudzītis

Grāmatu var iegādāties redakcijā, apgāda mājaslapā www.laikagramata.lv, kā arī Latvijas grāmatnīcās

SANDRA MILEVSKA

“Tautumeitas” nav vienkārši mūsu tautas tipiski talantīgās, darbīgās un skaistās meitas. Šis Tautumeitas ir mūzikas fenomēns, dainās un folklorā gremdējoties, cēlies no latgaliskām saknēm; klasiski izglītojis Mūzikas akadēmijā vai Mākslas un iepriekš – Kultūras akadēmijā, no iestādēm, ar kuŗām lepojas; smēlies no priekšgājējiem/kollēģām “Ilģiem”, tad nonācis postmodernās etnomūzikas eiforijā. Spējīgas, stipras, skaistas sievietes. “Tautumeitas” spēlē un dzied par visu, kas sievietes skaŗ dzīvē un dabā, par sadziedāšanos, par pāditi diženu, raŗenu. Dziedot par meŗu, viŗas izvēlējuŗas filmēties maksimāli tālu no dabas maŗijas – pameŗas rūpnīcas ce-

menta un klona tuksnesī, mūzikāli un vizuāli apgrieŗot augŗpēdus vispārpieņemtus jēdzienus. Raganu nakti izdzied un izdanco ar kustībām, kas salīdzināmas vienīgi ar Havaju salu hula deŗu.

Paldies “Tautumeitu” dalībniecēm Laurai Liŗitei (vijole), Asnatei Rancānei (vijole), Aurēlijai Rancānei (bungas), Ilonai Dzērvei (akordeons), kuŗas kopā ar grupas sastāvā esoŗajiem pavadoņiem Staŗislavu Judinu (kontrabass), Māŗtiŗu Miŗevski (bungas), Elvi Lintiŗu (klavieres) sniedza visus Latvijas nostūrus pārstāvoŗu paŗu aranŗeto, arī komponēto tautasdziesmu/dziesmu klāstu! Apguvuŗas pat suitu burdonu, un viŗu folklo-

rizētais skanējums izdzied, velk, loka un, ar Aurēlijas choreografētām vijīgām kustībām izceŗot katru dziesmu, arvien uz skatuves sniedz kaut ko jaunu. Ŗoreiz pārsteigums paŗas beigās, piedevām, veltīts veŗu laikam un varoŗu, strēlnieku, svētkiem, ziŗge “Ķiekurkalna gaiŗi dzied” (“No ritiŗa agrumā, agrumā...”), kuŗu kāds starp koncerta skatītājiem atpazīna kā poŗu dziesmu.

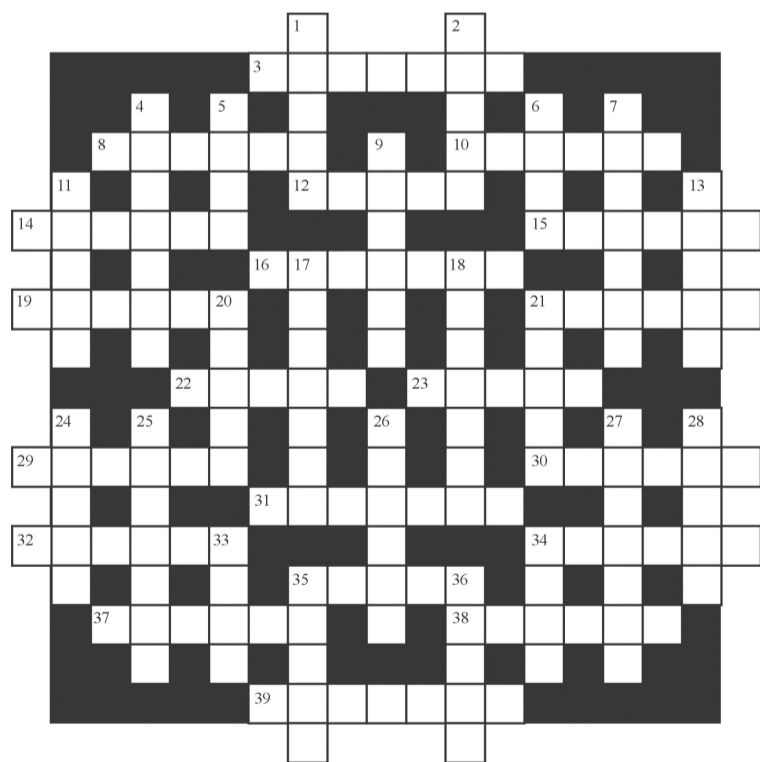
Vizuālais tēls “Tautumeitām” neatpaliek no izspēlētās postmodernās mūzikas, par ko jāpateicas kādreizējai Austrālijas, vēlāk Rietumeiropas un tagad jau sen Latvijas latvietei Brigītai Stroŗai. Brigīta ir slavena ar saviem kroņiem. Viŗa tos gatavo īpaŗus, un latŗu tautumeitas ti-

"Tautumeitu" fenomens

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Līmeniski. 3. Apdāvināts cilvēks. 8. Rotaslieta. 10. Valsts Afrikas dienvidos. 12. Sens tilpuma mērs Latvijā. 14. Dārgs kristāls. 15. Vecaine. 16. Auglības dieviete semītu mītoloģijā. 19. Nokriŗņi. 21. Zirga skrējiens aukŗiem. 22. Jebkuras darbības rezultāts. 23. Zivs, no kuŗas ikrīem gatavo melno kaviāru. 29. Angļu filozofs (1561-1626). 30. Organiski savienojumi, skāŗju

atvasinājumi. 31. Pilsētvalstis antīkajā pasaulē. 32. Vēŗu ciŗas dalībnieks. 34. Aizgrābtība, paciltība. 35. Tēls E. Zārites romānā “Agrā rūsa”. 37. Straujas, veiklas. 38. Pilsēta Spānijas dienvidrietumos. 39. Apdzīvota vieta Cēsu novadā.

Stateniski. 1. Kaŗa dievs romieŗu mītoloģijā. 2. Rakstnieka izteiksmes veids. 4. Senlaicīga franŗu deŗa. 5. H. Ibsena luga.

6. Apdzīvota vieta Ventspils novadā. 7. Pamudinājums darbībai. 9. Novada centrs Latvijā. 11. Zvejas rīks. 13. Skatuves deŗa. 17. G. Flobēra romāns. 18. Kaŗa mākslas nozare. 20. Malkas daudzuma mērvienība. 21. Latvieŗu aktrise (1941). 24. Daugavas pieteka. 25. Pilsēta Ŗveicē. 26. Klusā okeana rūpnieciski nozīmīgas zivis. 27. Tiesiskais stāvoklis. 28. Peldēšanas stils. 33. Draiskule. 34. Gaŗuma mērvienība angļu mēru sistēmā. 35. Upe Obas baseinā Krievijā. 36. Ŗirafu dzimtas dzīvnieks.

Krustvārdu miklas (Nr. 41) atrisinājums

Līmeniski. 5. Parnass. 8. Sieksta. 10. Tīrīt. 11. Stampa. 12. Imanta. 13. Karameles. 14. Iecava. 16. Sasuka. 18. Liepa. 19. Sekstas. 22. Stabils. 25. Vatikāns. 26. Atmatene. 28. Paniŗas. 30. Pagodas. 32. Taiga. 33. Davosa. 36. Asnate. 38. Launkalne. 39. Mātere. 40. Lustra. 41. Kalpi. 42. Saskare. 43. Katlaps.

Stateniski. 1. Trimda. 2. Tabaka. 3. Teniss. 4. “Oskars”. 5. Patiess. 6. Stīrols. 7. Trompete. 8. Staltas. 9. Antīkas. 15. Vestibils. 17. Albatross. 20. Elara. 21. Agāma. 23. Tampa. 24. “Linga”. 27. Priekule. 28. Plakāts. 29. Strunke. 30. Paŗlaik. 31. Saturns. 34. Odense. 35. Alejas. 36. Aelita. 37. Naskas.

kumības simbolu postmodernā skatījumā apgāŗ otrādi: katrai esot četri kroņi, katrai citāds, liela izmēra, melni, baltām vai caurspīdīga tilla ar aplikācijām, tīŗi mazliet groteski un pārnestā veidā piesauc pagānisko, ko īpaŗi izceŗ starptautiskie timekŗa komentāri. Bet “Tautumeitas” dzied un uzstājas ar baltām kedām kājās.

“Tautumeitu” vēstures īsaiss stāsts iekŗauj 2017. gadā ar “Auŗiem” kopīgi izdoto, Latvijas gada labāko tautas mūzikas albumu “Lai māŗina rotājas”, kam sekoja “Tautumeitas” (2018) un “Dziesmas no Aulejas” (2019). Simtgades Dziesmu svētkos uzstājuŗas atseviŗķā modernās mūzikas koncertā ar daŗādiem māksliniekiem, pāris mēneŗus vēlāk turpat snieguŗas savu koncertu, atvilinot arī klausītājus no tajā brīdi notiekoŗas Rīgas konferences svinīgajām noslēguma vakariņām. Izceŗoties pandēmijai, “Tautumeitas” pievienojās citiem māksliniekiem koncertā “uz ūdens” Jugŗas ezera krastā, publikai savās laiŗās pieaŗēŗoties klāt. Jaunākais projekts ir daŗēji teicēju ierakstu iedvesmots kopīgs albums ar “Prāta vēŗu”, kuŗas taustiņinstrumentālists Māris Mihelsons, Smiltēnē būdams, Ŗo koncertu arī noklausījas.

Ar Latvijas Kultūras ministrijas un PBLA atbalstu Daces Apeŗānes vadītā organizācija Latvieŗu

kultūras biedrība TILTS pārcirtusi pandēmijas laikmeta “vecās trimdas” diezgan skaitliski ievērojamo zūma sanāksmju virkni, kuŗas caurmēŗā pievelk 30-50 dalībniekus. Saskaņojot “Tautumeitu” virtuālo koncertu 23. oktobŗa datumu ar Ķikāgā notiekoŗā ALAs 70. jubilejas kongresu, virtuālo Kanadas Tēŗvetes 3x3 nometni, kā arī sestdienas pēcpusdienas stundu, kad vēl visā Ziemeļamerikas kontinentā bērniem notiek latvieŗu skolas (un Ńudŗersijas pamatskolā bērni gatavoja paŗi savus kroņus), kā arī piesaistot “Kristus dāŗza” un St. Pētersburgas latvieŗu biedrības ļaudis, TILTS ar “Tautumeitām” ir pievilcis vismaz 500 klausītāju minētajos grupu sarīkojumos, kā arī 312 ekrānos individuāli parādījuŗos klausītāju no ASV, Kanadas, Latvijas, Lielbritānijas, Vācijas, Francijas, Nīderlandes, Spānijas. Malaŗi! Īpaŗs paldies ne tikai Dacei Apeŗānei, bet arī TILTA valdes locekļēm – māŗsīcām Līlai Medņei un Tījai Kārkļai, kas vadīja pārrunas, un ļoti ļoti īpaŗs paldies Jānim Grigālinoviŗam-Lejam (“seŗvārdi” - Priedaines Jānis) par meistarīgu visu tehnisko jautājumu kārtošānu.

Koncerta ierakstu var noskatīties “Kultūras TILTS” Youtube kanālā; tas drīz arī būs pieejams TILTS mājaslapā: www.tilts.org.

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteŗdāŗzs – gaiŗas atceres vieta, kur svinē latvieŗu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteŗdāŗzs, veltīts visiem latvieŗiem, kas 20. gadsimtā gāŗuŗi bojā vai cietuŗi sveŗu varu dēŗ. Likteŗdāŗzs top kopdarbībā un par ziedoŗiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstoŗus. Mūsu nākamais lielais kopdarbs - uzcelt Saieta namu! **Palīdzi! Ziedo!**

Nodibinājums “Kokneses fonds”
Adrese: Lāŗplēŗa iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedoŗumiem EUR:
AS “Citadele banka”
Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedoŗumiem USD:
USA CITIBANK, N.A., NEW YORK
Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācija www.likteŗdarzs.lv

Dr. Emma Irēne Groduma un Ojāra Veides fonds

KAMENA KAIDAKA,
LĀZA biroja vadītāja Latvijā

Šī gada 17. oktobrī Ojāra Veides Stipendiju fonda dibinātājai Dr. Emmai Irēnei Grodumai, Saskatēšanas Universitātes Medicīnas fakultātes profesorei, ir 105 gadu jubileja. Dr. Groduma dzimusi Rīgā, 1916. gada 17. oktobrī. 1941. gadā viņa ieguva zobārstniecības diplomu Latvijas Universitātē un pirms izbēšanas no Latvijas 1944. gadā strādāja par zobārsti Rīgā. 1953. gadā viņa kopā ar vīru Vilhelmu Grodumu emigrēja no Anglijas uz Kanadu, uz Saskatēšanas provinci. Tajos laikos, lai Kanādā strādātu par zobārsti, studijas bija jāsaņem no paša sākuma. Dr. Groduma izlēma, ka Saskatēšanas Universitātē pārstudēs nevis par zobārsti, bet iegūs doktora grādu neuroanatomijā un patoloģijā. Pēc grāda iegūšanas Dr. Groduma publicēja daudzus zinātniskus darbus un nostrādāja par profesori Saskatēšanas Universitātes Mikrobioloģijas nodaļā līdz aiziešanai pensijā 1982. gadā. Nu jau kopš 2007. gada 20. augusta viņas šīs zemes gaitas ir tikai mūsu atmiņās.

Bet ir viņas darbi, kuŗu augļus var baudīt Latvijas veselības aprūpes speciālisti jau vairāk nekā 20 gadus – 1999. gadā Kanādā tika nodibināts Ojāra Veides Stipendiju fonds un tam ir ziedoju- mu nodokļu atlaides kā labdarības organizācijai. Fonda mērķis ir atbalstīt Latvijas jaunos ārstus un citus nozares speciālistus. Fonda vadītājs bija un ir LĀZA valdes loceklis un ekspresidents Kaspars Tūters, bet naudu fonda darbības uzsākšanai deva Dr. Emma Irēne Groduma. Viņas karsta vēlēšanās bija saglabāt sava brāļa Ojāra Veides piemiņu. Būdam jauns medicīnas students Latvijā, viņš zaudēja savu dzīvību, cīnoties Otrajā pasaules karā. Ojārs Kārlis Veide piedzima Rīgā, 1922. gada 17. aprīlī. Viņš sāka studijas Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātē, bet 1944. gada rudenī tika mobilizēts latviešu leģionā. Cik zināms, pēc sākotnējām apmācībām Ojārs Veide tika norīkots par asistentu pie leģiona kara ārsta Dr. Alberta Vēriņa (dzimis 1917. g. Gaujienā, Latvijā – miris 1987. g. Melburnā, Austrālijā). Pēc Dr. Vēriņa teiktā, 1945. gada pavasarī bija ļoti smagas ciņas. Ojārs Veide neatgriezās no kaujas lauka un vēlāk nav atrasts.

2022. gada 17. aprīlī atzīmēsīm Ojāra Veides 100. dzimšanas dienu, bet nāves dienu tā arī nav zināma. Ja kādam, kuŗš lasa šī rindas, ir zināms vēl kaut kas par Ojāru Veidi, tad Latviešu ārstu un zobārstu apvienība (LĀZA) būs pateicīga par jebkuŗu informāciju.

Bet Dr. Grodumas dibinātais fonds ir daudz palīdzējis Latvijas ārstiem viņu profesionālajā izauģsmē. Pateicoties Ojāra Veides fonda piešķirtajai stipendijai, arī Liepājas ģimenes ārstei un dietoloģei Justīnei Rudzītei 2021. gada jūnijā bija iespēja iepazīt medicīnas sistēmu un darbu ģimenes ārsta praksē Kalifornijā, tikt uzņemtai ģimeniskā vidē, kā arī ceļot ASV.

Te neliels ieskats Dr. Justīnes Rudzītes pieredzes aprakstā, kas publicēts LĀZA mājaslapā. "Es esmu sertificēta ģimenes ārste Liepājā. Savu praksi atvēru 2014. gada decembrī. Tā tika izveidota no nulles, nevis pārņemta no ārsta, kas pārtrauca savu profesionālo darbību. Manai ģimenes ārsta praksei ir līgums ar Nacionālo veselības dienestu, kas nosaku, ka mana prakse uzņemas rūpes par 1400 Kurzemes iedzīvotājiem, ārstējot viņu slimības, veicot profilaktiskās apskates, vakcināciju, nosūtot un veicot valstī organizētos vēža skrīningus, rakstot dažāda veida izziņas utt.

Strādājot vairāk nekā piecus gadus savā praksē, nepārtraukti ir domas – vai tas, kā es strādāju, ir tā, kā tam ir jābūt? Kā lai es realizēju visas tās prasības, ko nosaka Nacionālā veselības dienesta (NVD) līguma noteikumi? Kā lai nodrošina labāko veselības aprūpi un pieejamību maniem pacientiem?

Prof. Emma Irēne Groduma dz. Veide (1916-2007)

Šajā darbā un vispār dzīvē bieži nākas būt radošam. Un es neesmu vienīgais ārsts, kas ar ierobežotiem resursiem diezgan labi spēj šo visu "nožonglēt". Tomēr mans radošums bija uz izsīkuma robežās un "žonglēšana" nav tas, ko es vēlos darīt. Tā arī sapratu, ka vēlētos paskatīties, kā ģimenes ārsti strādā citās valstīs. Gatavošanās un prakses plānošana pagājušā gada garumā ir bijis iedvesmas avots, pat jau pirms biju devusies uz ASV.

Vēlos pateikties LĀZA un Ojāra Veides fondam, īpaši Kasparam Tūteram, Dainai Dreimanei un Irēnai Baumanai par doto iespēju ar stipendijas un cilvēciskas sirsniņas palīdzību redzēt un izjust Ameriku." Pilns raksts <http://lazariga.lv/250-iedvesma-ģimenes-arsta-darbam>

2021. gadā sakarā ar Covid pandēmiju mainīta pieteikšanās kārtība. Lai pieteiktos stipendiju konkursam, pretendentiem ir jānosūta pieteikuma e-pasts uz laza@lazariga.lv, pievienojot visus dokumentus (faila nosaukumā norādot uzvārdu un doc. saturu), tēmā norādot Ojāra Veides Stipendiju fondam. Katru gadu 4-6 pretendentiem ir ie-

Dr. Justīne Rudzīte Huntington Beach ģimenes ārsta praksē, 2021. gada jūnijs

spēja saņemt stipendiju \$1000 līdz \$2000 apmērā.

Pieteikumus vērtēs fonda valde – LĀZA valdes loceklis Kaspars Tūters, LĀZA vicepriekšsēdis Juris Lazovskis un LĀZA biedre Inese Flude (Kanada). Fonda darbība ir cieši saistīta ar Latviešu ārstu un zobārstu apvienības (LĀZA) darbību.

UZZIŅAI
LĀZA vieno ārzemēs un Latvijā dzīvojošos ārstus un zobārstus, kā arī citus veselības nozares profesionāļus, zinātniekus un darbiniekus kopējam mērķim – visiem spēkiem veicināt veselības aprūpi un zinātnē iesaistīto studentu, rezidentu, ārstu un zobārstu izglītību un sadarbību. To dibināja 1947. gadā Eslingenā trimdā devusies latviešu ārsti.

SĒRAS

Dzīvo labi, dzīvo mīļi
Sauls mūžu nedzīvoši.
Ūdentiņš, akmentiņš
Tie dzīvos saules mūžu.
/ t.dz.

SILVIJA BERGS
dz. Plensners

Dzimis 1930. gada 13. martā Rīgā,
mirusi 2021. gada 9. septembrī Stokholmā

Mīlestībā piemin
māsas dēls Juris Strante ar ģimeni
Stokholmā

MATĪSS KUKAINIS
ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM
ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Vaļņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSĻUDINĀJUMIEM:
• 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU ĻUDINĀJUMS:
• NB! 60 eiro

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl. (redakcijā) +371 67326761,
+371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.
• par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
• par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
• 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.
Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi Laiks – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt Laiku pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Dāvanā Laika Mākslas kalendārs 2021!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:
AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi BL

un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.
Latviešu organizāciju un privāto sludinājumi maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerčiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

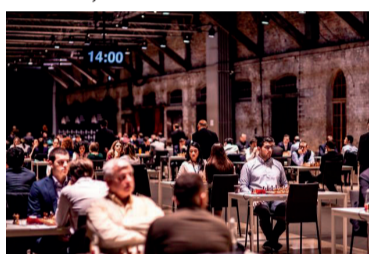
Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā –
SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154

SPORTS

SPORTS

STARPTAUTISKĀS ŠACHA
FEDERĀCIJAS (FIDE)
GRAND SWISS

FIDE Grand Swiss ir lielākais šaha pasākums, kāds jebkad ir noticis Latvijā. Šāda līmeņa turnīrā līdz šim nav spēlējuši Latvijas šahisti, bet tagad tajā piedalīsies uzreiz pieci mūsējie – Latviju pārstāv pieci spēlētāji – lielmeistari Artūrs Neikšāns, Ņikita Meškova, Normunds Miezis, Laura Rogule un Madara Golsta. Šī prestižā turnīra uzvarētāji dodas tālāk uz pretendentu turnīru, kurā tiks izspēlēta čelazīme uz maču par pasaules čempiona titulu. Turnīrā piedalās 164 spēlētāji – 114 vīrieši un 50 sievietes, kuri cīnās par 550 tūkstošus ASV dolaru lielu balvu fondu, pirmā vieta saņems 70 tūkstošus.

Šahisti Hanzas perona lielajā zālē

Pēc piecām kārtām Neikšanam bija 2 punkti un 67. vieta, Miezim un Meškovam – 1 punkts un attiecīgi 103. un 106. vieta. Dāmām: Rogulei – 2,5 punkti un 28. vieta, Golstai – 0,5 punkti un 49. vieta.

LATVIJA PRETENDĒ UZ
DALĪBNIEKU SKAITA
REKORDU

BEIJING 2022

Līdz Pekinas Ziemas olimpisko spēļu atklāšanas ceremonijai palikušas vairs tikai 98 dienas (atskaitē no 29. oktobra). Pavisam nesen Senajā Olimpijā tika iedegta olimpiskā uguns, un četrdesmitgadīgajiem startiem gatavojas arī Latvijas sportisti. Lielākajā daļā sporta veidu vēl norisinās kvalifikācija, un paredzams, ka februārī Latvijas delegācija uz Ķīnu varētu doties kuplākā skaitā nekā jebkad iepriekš.

Galvenais pamats prognozētajam rekordlielajam Latvijas olimpisko spēļu skaitam Pekinā ir vīriešu hokeja izlases kvalificēšanās pēc Phjončhanas olimpisko spēļu izlaidšanas. Harija Vitoliņa vadīto hokeja izlasi Pekinā pārstāvēs 25 spēlētāji, no kuriem trīs – Rūdolfs Balcers, Zemgus Girgensons un Kristiāns Rubins – jau ir nosaukti dalībai.

Individuālajos sporta veidos lielākais pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējām ziemas olimpiskajām spēlēm Latvijas delegācijā, visticamāk, būs distanču slēpošanā. Ja Phjončhanā Latviju pārstāvēja trīs distanču slēpotāji, tad Pekinā skaits varētu pieaugt līdz pat sešiem – diviem vīriem un četrām dāmām.

Daiļslidošana ir vienīgais sporta veids, kur kvalifikācija individuālajās sacensībās ir jau noslē-

gusies, un vienīgo čelazīmi Latvijai pasaules čempionātā Stokholmā izcīnīja Deniss Vasiljevs (attēlā).

Savukārt ātrslidošanā un šort-

trekā dalībvalstu kvotas tiks noskaidrotas četros Pasaules kausa posmos. Šorttrekā labas izredzes pacināties par divām vietām ir Robertam Krūzbergam un Reinim Bērziņam, kuriem abiem šī varētu būt olimpiskā debija.

Tikmēr pieredzējušais ātrslidotājs Haralds Silovs gatavojas jau karjerā ceturtajām spēlēm. Latvijas Olimpiskās vienības (LOV) pārstāve Marita Vilciņa norādīja, ka lielāko uzmanību Silovs vēltis sev parocīgākajam masu startam.

Pirmoreiz pēc 86 gadu pārtraukuma Latvija varētu būt pārstāvēta ziemeļu divcīņā – sporta veidā, kas apvieno trampolinlēkšanu un distanču slēpošanu. 1936. gadā Garmišpartenkirchenē Latvijas godu ziemeļu divcīņā aizstāvēja Edgars Gruzītis, bet nākamgad Pekinā varētu piedalīties 19 gadus vecais siguldietis Markuss Vinogradovs (attēlā).

Viņš šosezon plāno piedalīties divos Pasaules kausa posmos Igaunijā un Itālijā, kā arī vēl divos Kontinentālā kausa posmos Somijā un Krievijā.

Sarežģīta situācija izvērtusies biatlonā, kur vēl 2010. gadā Vanķūverā startēja deviņi Latvijas pārstāvji. Andrejs Rastorgujevs ir diskvalificēts un, lai gan viņš ir iesniedzis apelāciju, var notikt tā, ka Latvija pirmoreiz paliek bez vīru biatlonistiem. Arī dāmu konkurencē uz vietu Pekinā pretendē tikai Baiba Bendika un Sanita Buliņa. Latvijas Biatlona federācijas viceprezidents Gundars Upenieks par pašreizējo situāciju gan ir optimistiskāk noskaņots. Kamēr Rastorgujeva apelācija vēl tiek izskatīta, viņa pagājušajā sezonā iekrātie punkti nav atņemti un tiek ieskaitīti Latvijai valstu rangā.

PAR ČELAZĪMI
UZ PEKINAS
OLIMPISKAJĀM SPĒLĒM

Latvijas kamaniņu sporta izlases aizvadītajā kontroltreniņā cīņā par čelazīmi uz Pekinas Olimpiskajām spēlēm ātrākie bija brāļi Juris un Andris Šici, Kristers Aparjods un Elīna Ieva Vitola, ziņo Latvijas Kamaniņu sporta federācija (LKSF).

Kamaniņu braucēju sacensībās sevi labi pieteikusi Elina Ieva Vitola

Sieviešu konkurencē labākā bija Vitola, kuŗa divu braucienu summā finišēja minūtē un 24,816 sekundēs. Otrajā vietā ar laiku minūti un 24,827 ierindojās Elīza Tīruma, bet labāko trijnieku noslēdza Sigita Bērziņa, kuŗa pirmās vietas ieguvējai zaudēja 0,817 sekundes.

SVARA BUMBŪ CELŠANĀ –
REKORDI

Latvijas pārstāvis Aivis Plociņš pasaules čempionātā spiešanās guļus jauniešiem svara katēgorijā līdz 83 kilogramiem uzvarēja ar jaunu pasaules rekordu, ziņo Latvijas Pauerliftinga federācija (LPF). Plociņš uzvarēja, divreiz sasniedzot pasaules jauniešu rekordu.

Vispirms viņš tika galā ar 190 kilogramiem, iepriekšējo rekordu labojot par 18 kilogramiem. Tas kopš 2016. gada piederēja gruzinam Jemali Nandošvili. Otrajā mēģinājumā, kuŗam patraucēja nepareizi uzlikts kilogramu skaits, krāslavietis uzspieda 195 kilogramus, taču tiesneši mēģinājumu neieskaitīja. Visbeidzot trešajā mēģinājumā viņam pakļāvās arī 200 kilogramus smagais stienis. Plociņa svara katēgorijā startēja četri sportisti. Vēl Plociņš sasniedza arī Latvijas jauniešu un junioru rekordus, kā arī izpildīja Starptautiskās klases sporta meistara normu. Sportistu gatavoja treneris Jurijs Ivaņušins un tēvs Ilmārs Plociņš.

3x3 BASKETBOLISTI
UZVAR ABU DABĪ

3x3 basketbola komanda Rīga piedalījās Pasaules tūres Abu Dabī posmā. Pirmajā spēlē mūsu basketbolisti ar Nauri Mīezi, Kārli Paulu Lasmani, Agni Čavaru un Edgaru Krūmiņu ierindā ar rezultātu 21:16 uzvarēja Mongolijas vienību Ulaanbaatar.

Edgars Krūmiņš (ar bumbu)

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas evaņģēliskā draudze. Informācija par turpmākiem dievkalpojumiem: 18. novembrī notiks tradicionālais Valsts svētku dievkalpojums (plānots 16). 2021.g. 28. novembrī plkst.13. Kā vienmēr, varat sazināties ar draudzi: valde@redraudze.lv.

Dievkalpojums būs pieejams tiešsaistē mūsu pastāvīgajā Zoom saitē. Ja ir kādas aizlūgšanas vai arī kādi citi jautājumi, droši varat vērsties pie draudzes mācītājas Daces Balodes (dace.balode@yahoo.de). Kolekti lūdzu pārskaitīt kā ziedojumu draudzes kontā:

LV10HABA0551027207173.

Bērni ir aicināti piedalīties svētdienas skolā. Visi, kuriem ir Covid sertifikāti, ir laipni aicināti pulcēties pie kafijas galda pēc dievkalpojuma ar līdzīgi paņemtajiem cienastiem.

Ievērojot noteikumus, dievkalpojuma laikā izmantosim sejas maskas un ievērosim distanci. Ja

Otrajā dienas spēlē 3x3 komanda ar 20:19 pārspēja Jeddah no Saūda Arabijas, iekļūstot ceturtdaļfinālā. Rīgas komanda rezultātīvākais ar 11 gūtajiem punktiem un deviņām atlekušajām bumbām bija Lasmanis. Miezis guva četrus punktus, Krūmiņš izcēlās ar trīs punktiem, bet divus punktus guva Čavars. Latvijas komanda ceturtdaļfinālā ar rezultātu 16:12 uzvarēja Nīderlandes komandu Amsterdam.

Pusfinālā Rīga ar rezultātu 21:12 pārspēja Beļģijas komandu Antwerp.

Finālā Latvijas komanda ar rezultātu 21:18. uzvarēja Serbijas Ub vienību. Rezultātu atklāja Serbijas komanda un spēja panākt divu punktu pārsvaru (3:1). Komandas spēlēja līdzīgi, neļaujot otrai izvīzīties vadībā. Latvijas komanda pirmo reizi izvīzījās vadībā pēc precīza Mieža tālmetiņa, kas ļāva panākt 10:9.

Latvijas 3x3 basketbola komanda Rīga ar Nauri Mīezi, Kārli Paulu Lasmani, Agni Čavaru un Edgaru Krūmiņu ierindā Pasaules tūres Abu Dabī posmā pirmo Masters titulu šosezon. Par turnīra rezultātīvāko spēlētāju kļuva Kārlis Pauls Lasmanis (priekšplānā).

Arī Čavars realizēja tālmetienu, panākot 18:16, taču pretinieku komanda ātri samazināja starpību līdz vienam punktam. Izšķirošos punktus guva Čavars, realizējot metienu zem groza un pievienojot arī vienu precīzu soda metienu (20:18), bet uzvaras punktu, tāpat kā pusfinālā spēlē, guva Miezis, noslēdzot sacensību ar rezultātu 21:18. Latvijas komanda labākais ar sešiem gūtajiem punktiem bija Krūmiņš, taču pa pieciem punktiem guva pārējie komandas spē-

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!

PĒRK

PĒRKAM lauksaimniecības ZEMI Latvijā jebkadā stāvoklī, sākot no 5 ha un vairāk. Tāl. +371 29570026.

ir kādas šaubas par veselības stāvokli (iesnas, klepus, temperatūra) – saudzējiet sevi un piedalieties dievkalpojumā attālināti.

Visi ir mīļi aicināti un gaidīti!
Rīgas Evaņģēliskās draudzes valde

lētāji – Lasmanis, Čavars un Miezis.

Latvijas komanda visos piecos iepriekšējos šīs sezonas Pasaules tūres turnīros iekļuvusi labāko astoņniekā, vislabāko rezultātu sasniedzot Debrecenā, kur tika izcīnīta otrā vieta. Novembrī notiks Pasaules tūres turnīrs Mehiko, bet decembra vidū Džidā būs finālposms.

TTT RĪGA OTRĀ UZVARA

Latvijas titulētākais sieviešu klubs TTT Rīga mājās ar 71:57 pieveica Itālijas čempionvienību Umana Reyer un izcīnīja otro uzvaru Starptautiskās Basketbola federācijas (FIBA) Eirolīgas grupā, liecina rīkotāju informācija.

Uzvarētājam Olimpiskajā sporta centrā rezultātīvākā bija 19 punktus guvusi Daugile Šarauskaite (attēlā), kuŗa izcīnīja arī 10 atlekušās bumbas, bet Ieva Pulvere pievienoja 17 punktus un veica sešas rezultatīvas piespēles.*

EIROLĪGAS NEDĒĻAS
SIMBOLISKAJĀ IZLASĒ

iekļautas Latvijas basketboliste no Stambulas Galatasaray Anete Šteinberga un TTT Rīga centra spēlētāja Daugile Šarauskaite.

Šteinberga bija Galatasaray komandas galvenais vilcējspēks 83:64 panākumā pār Montdemarsānas Landes. Latviete tika pie 21 punkta un astoņām atlekušajām bumbām, kā arī efektivitātes koeficienta 25.

Savukārt TTT Rīga panākumā savā laukumā pār Venēcijas Umana Reyer ar 71:57, svinot otro panākumu pēc kārtas, izcila bija Šarauskaite, kuŗa guva 19 punktus, no spēles metot ar 75% precizitāti.

Viņa arī noformēja double-double ar desmit atlekušajām bumbām.

P. Karlsons